

# Afgørelser – Reg. nr.:

## Fredningen vedrører:

### Bemærkninger:

**Bemærkning om formål og bestemmelser:**

I dokumentet er fredningens formål og bestemmelser fremhævet som hjælp til læseren. Fremhævningerne er vejledende. Fredningens formål og bestemmelser kan også optræde uden for de markerede områder. Et fuldstændigt billede af formål og bestemmelser forudsætter, at hele afgørelsen fra fredningsnævn og Overfredningsnævnet/klagenævn læses.

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af af fredningens formål](#)

[Tryk her for at komme direkte til den vejledende fremhævning af bestemmelserne](#)

### Domme:

### Taksationskommissionen:

### Miljø- og Fødevareklagenævnet:

### Fredningsnævnet:

### Forslag:

**Dispensationer: sidst i filen med nyeste til sidst**

FREDNINGSNÆVNET>

Den 1.oktober 1996 afsagde Fredningsnævnet for Nordjyllands amt sålydende

### A F G Ø R E L S E

i sagen FS 1/1994 vedrørende fredning af Skagen Sønderstrand og Fyrbakken i Skagen kommune.

Den 27. december 1993 modtog fredningsnævnet fra Danmarks Naturfredningsforening og Skagen kommune et forslag til fredning af Skagen Sønderstrand og Fyrbakken i Skagen kommune. Fredningsområdet, der udgør 9,3 ha, fremgår af fredningskortet, og den nærmere afgrænsning følger mod øst arealerne omfattede af Overfredningsnævnets kendelse af 23. januar 1940 vedrørende arealer på Skagen gren, og mod syd, vest og nord kystlinien mod Kattegat, østgrænsen for lokalplanområde 84-E29, Østre Strandvej, herunder en smal klitbræmme mellem vejen og industriområdet ved havnen, samt villabebyggelsen nord for Østre Strandvej.

Lokaliteten og fredningens formål er i forslaget nærmere beskrevet således:

"Fredningsforslaget omfatter i alt ca. 9,3 ha af det åbne tilbageværende strandareal. Det grænser op mod lokalplan 84-E 29, der omfatter diverse havnefunktioner. Det, der ønskes fredet, er den åbne strand med et markant klitlandskab, der grænser op mod Østre Strandvej. Desuden er den ca. 400 m lange klitbræmme mellem Østre Strandvej og Auktionsvej medtaget.

Fredningen omfatter desuden Fyrbakken og omliggende arealer, der som nævnt har været fredet fra 1931, jfr. bil. 3. Fyrbakken ligger umiddelbart øst for Skagen by tæt ved Kattegats kyst. Det er en rund høj, som hæver sig ca. 9 m over havet. Fra bakkens top er der vid udsigt over Skagen og det omliggende kystlandskab. På Fyrbakken tændtes i 1561 eet af Danmarks tre første fyr. I ca. 200 år lyste vippefyret fra bakkens top ud over havet, indtil et fast fyrtårn "Det hvide Fyr" blev rejst i 1745 ca. 300 m nord for Fyrbakken. Det nuværende vippefyret er en kopi af det gamle fyr. Det giver de mange tusinde besøgende på stedet hvert år et levende indtryk af, hvordan fortidens fyrvæsen fungerede.

Formålet med fredningen er at sikre og forbedre de nuværende naturværdier og de rekreative forhold og desuden fastlægge en definitiv grænse mellem natur og by. Desuden ønskes en modernisering af den gamle fredning. Naturbeskyttelse og naturgenopretning er hovedelementer i denne fredning.

Siden den moderne fiskerihavns etablering i årene 1904 - 07 har naboskabet også været en trussel mod Sønderstrand. Havnens ekspansion mod nordøst har successivt inddraget strandarealer. Denne havn, som er en anden forudsætning for Skagens liv, har i de seneste årtier til stadighed reduceret Skagen Sønderstrand.

Danmarks Naturfredningsforening har længe følt, at tiden var inde til at fastlægge en definitiv grænse mellem Sønderstrand og havnearealet. Dette er Skagen byråd enig i, derfor rejses denne fredningssag."

Om områdets planlægningsstatus er i forslaget oplyst følgende:

"Området er beliggende i landzone. I regionplanen for Nordjyllands amt, som gælder for 1986 - 1997, er Fyrbakken angivet som "regionalt naturområde" og Sønderstrand som "Naturområde". I amtets fredningsplan 1986 - 1997 er fredningsområdet beliggende i det, der er betegnet som "Særligt værdifuldt landskabsområde" og desuden klassificeret som "kulturgeografisk beskyttelsesområde" og "Særligt friluftsområde". I kommuneplanen for Skagen fra december 1985 er det foreslåede fredningsområde betegnet som "Naturområde". Der henvises til amtets "ideskitse til naturområdernes beskyttelse og anvendelse", hvor der "gennem planlægningen skal ske en udbygning og bevaring af områdets status som internationale nationale turistområder, herunder en vidtgående sikring af de tilgængelige strandområder". "

I forbindelse med nævnets gennemgang af områdets planlægningsmæssige status - særligt for så vidt angår den nordlige, ikke tidligere fredede del af matr.nr. 50 b Skagen markjorder, (lodsejerfortegnelsen nr. 4) - der efter det oplyste har et areal på 3064 kvadratmeter - er sagsrejserne anmodet om en nærmere redegørelse og har i skrivelse af 19. marts 1996 fra Skagen kommune oplyst følgende:

**"Vedr: den planlægningsmæssige status for matr.nre. 19 h og 50 b Skagen markjorder.**

Som tidligere aftalt fremsendes hermed bygningsvedtægten for Skagen, lokalplan nr. 5 og kommuneplanen. Endvidere vedlægges et kortudsnit udvisende planlægningsgrænserne i det aktuelle område.

Begge de nævnte ejendomme matr.nre. 19 h og 50 b er omfattet af den tidligere bygningsvedtægt fra 1963 og ligger således i byzone.

Ligesom hele den centrale del af Skagen by, har området ikke været omfattet af de midlertidige paragraf 15- rammer, idet byrådet dengang ønskede en sammenhængende bevaringsplan for de gamle bydele. Bevaringsplanen kom i form af lokalplan nr. 5 fra 1979, som omfatter den centrale bydel, Østerby, Kappelbort og Vesterby, men ikke 19 h og 50 b. For disse ejendomme gælder hverken byvedtægt eller lokalplan.

Ifølge kommuneplanen fra 1985 ligger størstedelen af 19 h og 50 b uden for rammebestemmelserne jfr. kortudsnittet. Byrådet har dog endnu ikke truffet selvstændig beslutning om tilbageførsel af arealer til landzone. Ved indførelsen af zonestatusregistrering i det kommunale ejendomsstamregister ESR i 1986 blev ejendommene dog registreret som landzone i hele deres udstrækning."

Et kortbilag til skrivelsen er vedhæftet afgørelsen som bilag, betegnet detailkort.

Af kortbilaget til bygningsvedtægt af 1963 for Skagen købstadskommune fremgår, at de nævnte matrikelnumre er beliggende i område D, der er udlagt til parcelhuse og rækkehuse m.v.

Ved fredningsnævnets kendelse af 15. december 1931, der er lyst på matr.nr. 281 b, 281 c og 282 b Skagen bygrunde samt matr.nr. 50 c og 50 d Skagen markjorder bestemtes, at arealerne omkring Fyrbakken ikke må bebygges eller udsigtsødelæggende udnyttes eller beplantes. Matr.nr. 281 b, hvorpå Fyrbakken er beliggende, må endvidere ikke benyttes som lejrplads, til båltaending eller på anden måde, hvorved bakken kan lide skade.

Ved fredningsoverenskomst tinglyst den 30. september 1950 er der pålagt den sydligste del af matr.nr. 50 b og 19 h Skagen markjorder - indtil 70 meter fra matr.nr. 50 c's nordskel - følgende fredningsbestemmelser:

"Arealet må ikke bebygges, ej heller beplantes eller indhegnes på en sådan måde, at udsigten fra fyrbakken og mod fyrbakken skades. Lav beplantning og indhegning kan dog finde sted med fredningsnævnets samtykke. Arealet må ikke udnyttes som lejrplads, parkeringsplads eller lignende, ligesom der ikke på arealet må anbringes master, boder eller lignende skæmmende indretninger."

Det er oplyst, at matr.nr. 19 h og 50 b ved den offentlige vurdering pr. 1. januar 1992 er ansat efter grundværdi 3000 kr. pr. ha.. Det samme ejer tilhørende matr.nr. 279 f Skagen bygrunde, der er bebygget og er beliggende umiddelbart nord for matr.nr. 19 h og 50 b, som er udlagt som have til bebyggelsen, er pr. 18. maj 1993 vurderet til 125 kr. pr.

kvadratmeter med tillæg af en byggeret ansat til 100.000 kr.

### SAGENS BEHANDLING.

Bekendtgørelse om sagens rejsning har været indrykket i Statstidende for den 10. februar 1994 samt i Vendsyssel Tidende og Skagen Avis. Offentligt møde er afholdt den 10. marts 1994 og i forbindelse hermed er foretaget besigtigelse. Nævnet har foretaget yderligere besigtigelse. Der har været forhandlet med sagsrejsnerne om mindre ændringer og præciseringer til forslaget.

Forslaget har været forelagt Naturbeskyttelsesrådet, der ikke har udtalt sig.

Nævnet har modtaget en henvendelse fra ejerne af grunde langs Østre Strandvej, især om bevarelse af klitbræmme mellem vejen og industriområdet.

Skagen kommune har i skrivelse af 5. august 1994 og 8. november 1995 påstået fredningskendelsen og fredningsnævnets tilladelser i henhold til kendelsen tillagt "bonusvirkning" i henhold til naturbeskyttelseslovens paragraf 38, stk. 5 og 6, således at amtsrådets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens paragraf 65, stk. 3, jfr. paragrafferne 3 og 15 for så vidt angår aktiviteterne i forbindelse med Sct. Hansfesten på Fyrbakken, naturgenopretning af klitarealerne, oplagring af bundgarnspæle samt etablering af stiforløb og efter planlovens paragraf 35 til opførelse af en kiosk- og tilbygning ikke er fornøden.

Skagen kommune har på forespørgsel i skrivelse af 20. juni 1996 erklæret, at fredningspåstanden - uanset de nye oplysninger om planlægningsstatus - opretholdes.

Af skrivelse af 21. maj 1993 fra Nordjyllands amt til Danmarks Naturfredningsforening fremgår bl.a.:

".....

Amtets udvalg for teknik og miljø har i mødet den 21. maj 1993 vedtaget at udtale,

at amtet ikke har indvendinger mod, at arealet søges fredet,

at toilet- og eventuel kioskbygning forudsættes placeret uden for den del af området, der er omfattet af strandbeskyttelseslinie,

at trace og belægning for den påtænkte stiforbindelse fra Fyrstuevej til Østerbyvej forudsættes drøftet, hvis den berører tidligere fredet areal,

at amtet er indstillet på at forhandle med kommunen om forlængelse af det regionale/-nationale stinet til Grenen, og

at amtet på det foreliggende grundlag må anse udgifterne til naturgenopretningen af klitterne for en statslig opgave og den fremtidige vedligeholdelse for en kommunal opgave, samt

at amtet forbeholder sig ret til at komme med yderligere bemærkninger under sagens behandling."

Under sagens behandling har amtets udvalg for teknik og miljø tilkendegivet følgende beslutning af 2. marts 1994:

"For at præcisere amtets opfattelse foreslås ændring af 7. afsnit på side 4 i fredningsforslaget under punktet Bestemmelser vedrørende arealernes benyttelse. - Afsnittet foreslås ændret til:

For at genskabe klitterne i området, hvor ventilbygværket er etableret samt de nedslidte klitter i området i øvrigt, skal der iværksættes naturgenopretning i overensstemmelse med en af fredningsnævnet godkendt genopretningsplan. Naturgenopretningsprojektet finansieres af staten. I øvrigt er det ikke tilladt at foretage terrænændringer eller fjernelse af råstoffer fra området.

Udvalget finder endvidere fredningen af så stor national betydning, at fordelingsnøglen for erstatninger bør være 90 % til Staten og 10 % til amtet."

### FREDNINGSNÆVNETS OVERVEJELSER

Fredningsnævnet finder, at fredningen bør gennemføres i det væsentlige i overensstemmelse med forslaget for at sikre arealernes landskabelige og kulturhistoriske værdier og for - med dette formål og af rekreative hensyn - at give mulighed for pleje af arealerne og for på klitarealerne at foretage naturgenopretning efter retningslinierne i en af landskabskonsulent Kjeld Hansen udarbejdet plan.

Under hensyn til, at lodsejeren, Skagen kommune, har tiltrådt, at klitbræmme langs Østre Strandvej inddrages under fredningen, og til at denne bræmme afskærmer industriområdet ved havnen, bør fredningen omfatte dette areal, ligesom det ved fredningen sikres, at den nordlige del af matr.nr. 50 b forbliver ubebygget.

Da fredningsgrænsen efter forslaget følger kystlinien, vil der ikke kunne fastsættes fredningsbestemmelser for søterritoriet. Da det i fredningsforslaget skitserede stiforløb over matr. nr. 50 b og 50 c - om hvis endelige placering der i øvrigt er opnået enighed - har sammenhæng med et stiforløb over det tidligere fredede matr.nr. 40, til hvilket der imidlertid endnu ikke er søgt dispensation, findes det ikke hensigtsmæssigt i afgørelsen at træffe endelig beslutning herom. Under hensyn til den rekreative udnyttelse af Skagen kommunes klit- og strandarealer, finder nævnet at burde imødekomme sagsrejsernes ønsker om mulighed for opførelse af en kiosk- og toiletbygning på disse arealer.

Fredningsnævnet fastsætter herefter følgende

## FREDNINGSBESTEMMELSER:

### Paragraf 1.

#### FREDNINGENS FORMÅL:

at skabe en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier,

at sikre områdets fortsatte funktion som nærrekreativt område,

at give mulighed for at der kan ske naturgenopretning og pleje i området, således at tabte og forringede naturværdier kan genskabes efter en samlet plan.

### Paragraf 2.

#### FREDNINGSOMRÅDET:

Fredningen omfatter de i kortbilaget til afgørelsen omfattede arealer:

1. del af matr.nr. 331 a Skagen bygrunde, herunder klitbræmmen syd for Østre Strandvej, matr. nr. 281 b<sup>v</sup> og 281<sup>f</sup> c sammesteds, matr.nr. 50 c<sup>v</sup> Skagen markjorder,

2. matr.nr. 282 b Skagen bygrunde,

3. matr.nr. 50 d Skagen markjorder,<sup>v</sup>

4. matr.nr. 50 b<sup>v</sup> og del af matr.nr. 19 h sammesteds,<sup>v</sup>

5. umatrikuleret areal langs kystlinien.

jfr. vedhæftede areal- og lodsejerfortegnelse.

### Paragraf 3.

#### AREALERNES BENYTTELSE

Arealerne må kun anvendes til rekreative formål med de nedenfor anførte undtagelser.

Formål

Bestemmelser



Arealerne må ikke tilplantes, dog må beplantningen på den del af matr.nr. 50 b Skagen markjorder, der er beliggende mere end 70 meter fra parcelens sydskel, og som anvendes som have, opretholdes og fornyes.

Med fredningsnævnets godkendelse vil der fra november til april kunne ske oplagring af bundgarnspæle på strandarealet.

#### Paragraf 4.

#### **TERRÆNÆNDRINGER:**

Der må ikke fjernes råstoffer fra arealerne eller foretages terrænændringer. Dog kan der med fredningsnævnets godkendelse foretages naturgenopretning til reetablering af klitarealerne på grundlag af den af landskabskonsulent Kjeld Hansen udarbejdede plan (bilag 5 til forslaget). Fredningen skal ikke være til hinder for, at der over det sydøstlige hjørne af matr.nr. 50 b, over matr.nr. 50 c og over matr.nr. 281 b anlægges en grusbelagt cykelsti med fodhegn som led i den regionale cykelrute på strækningen fra Fyrvej til Østre Strandvej som angivet på skitse udarbejdet i marts 1995 af landinspektørerne Hassing, Løhde og Thirup, samt en stiforbindelse mellem havnepromenaden og Østre Strandvej.

#### Paragraf 5.

#### **BEBYGGELSE OG TEKNISKE ANLÆG:**

Arealerne må ikke bebygges. Der må ikke opstilles transformatorstationer, master, vindmøller, skure, boder eller lignende, der må ikke finde teltslagning eller camping sted eller føres luftledninger over arealerne. Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der efter fredningsnævnets godkendelse af placering og udformning opføres en kiosk- og toiletbygning på det Skagen kommune tilhørende areal.

#### Paragraf 6.

#### **FÆRDSEL:**

Der må ikke finde motorkørsel sted på arealerne, bortset fra nødvendig arbejdskørsel. Den under paragraf 4 nævnte cykelsti kan benyttes af knallerter. Ridning er ikke tilladt.

#### Paragraf 7.

Der må ikke henlægges affald.

#### Paragraf 8.

Fredningen skal ikke være til hinder for afholdelsen af den traditionelle Sct.Hansfest ved Fyrbakken med bål og midlertidig opstilling af boder m.v.

#### Paragraf 9.

##### **PLEJE:**

Fredningsmyndighederne har ret og pligt til pleje af arealerne til sikring af fredningens formål.

Der kan foretages naturgenopretning af klitarealerne efter retningslinierne i en af landskabskonsulent Kjeld Hansen udarbejdet plan, idet det endelige projekt skal forelægges fredningsnævnet til godkendelse.

#### Paragraf 10.

##### **DISPENSATIONER:**

Fredningsnævnet kan med respekt af fredningens formål dispensere fra fredningsbestemmelserne.

#### Paragraf 11.

##### **OPHÆVELSE AF TIDLIGERE FREDNINGER:**

Fredningsnævnets kendelse af 15. december 1931 og fredningsdeklaration af 28. september 1950 ophæves.

#### Paragraf 12.

##### **BONUSVIRKNINGER**

Der tillægges kendelsen bonusvirkning efter naturbeskyttelseslovens paragraf 38 i det af Skagen kommune påståede omfang bortset fra spørgsmålet om oplagring af bundgarnspæle, idet omfanget og placeringen af disse ikke er tilstrækkeligt oplyst, og bortset fra

naturgenopretningen af klitarealerne, da den forelagte plan ikke er tilstrækkelig detaljeret.

### ERSTATNINGSBESTEMMELSER

Skagen kommune har som ejer af matr.nr. 281 b, 281 c og 331 a Skagen bygrunde samt matr.nr. 50 c Skagen markjorder givet afkald på erstatning.

Ejerne af matr.nr. 19 h og 50 b Skagen markjorder har påstået sig tillagt erstatning efter sædvanlige regler.

De øvrige lodsejere har ikke udtalt sig om erstatningsspørgsmålet.

Da fredningen ikke - for så vidt angår de tidligere fredede arealer - pålægger de private lodsejere yderligere indskrænkninger i udnyttelsen af deres ejendomme, idet naturgenopretningen alene vedrører kommunens klitarealer, bør der ikke tillægges erstatning vedrørende disse privatejede arealer.

For så vidt angår den del af matr.nr. 50 b, (lb.nr. 4) der ikke tidligere har været fredet, og som er opmålt til 3.064 kvadratmeter, medfører fredningen en indskrænkning i mulighederne for at udnytte ejendommen til bebyggelse, der kan begrunde et erstatningskrav. Ved fastsættelsen af erstatningen er bl.a. henset til de vanskelige adgangsforhold til ejendommen.

Erstatningen til ejerne af denne ejendom, Henrik Karl Schönheyder, Hobrovej 65, 8900 Randers, Eva Marie Schönheyder, Mylius Eriksens Alle, 2900 Hellerup og Inger Margrethe Schönheyder, Holtebakken 37, 2990 Nivå, kan ansættes til 100.000 kr. - at fordele med 1/3 til hver -, der forrentes med en rente svarende til Nationalbankens diskonto fra afgørelsens dato.

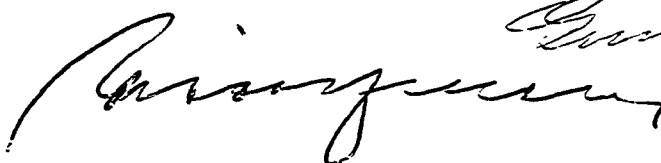
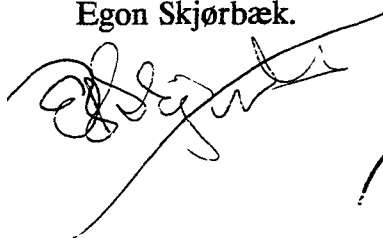
Idet fredningen sikrer interesser ud over rent nærrekreative, vil erstatningsbeløbet være at udrede med 3/4 af statskassen og 1/4 af Nordjyllands amt. Det bemærkes, at alene Naturklagenævnet kan ændre den i naturbeskyttelseslovens paragraf 49, stk. 3, fastsatte fordeling af erstatningsbetalingen mellem staten og amtskommunen, jfr. lovens paragraf 49, stk. 5.

**Fredningsnævnet for Nordjyllands amt.**

Egon Skjørbæk.

Sortsøe Jensen.

Gunnar Bagh.








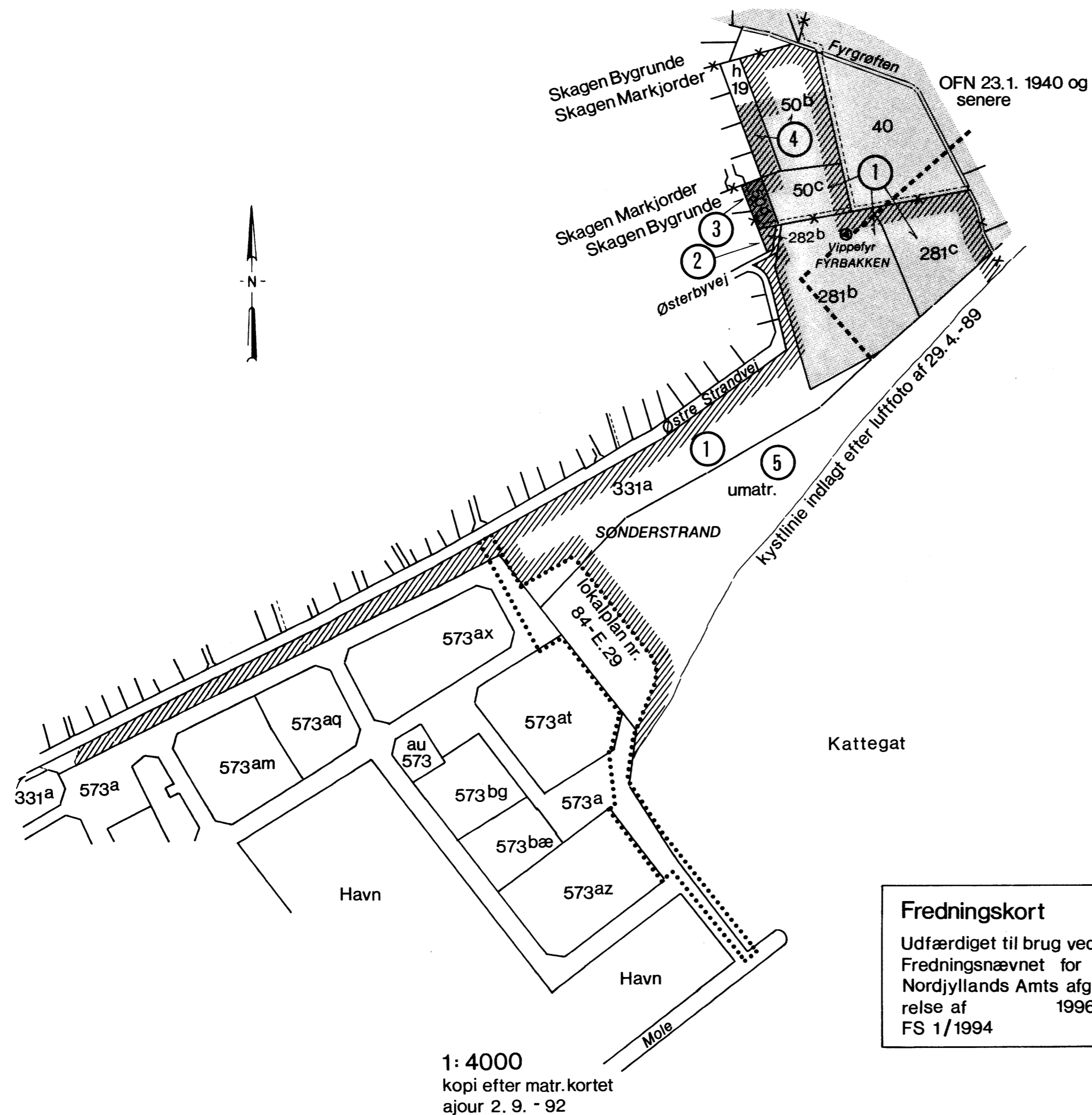
Lb. nr.	Matr. nr.: Ejerlav:	Ejer:	Ønskes fredet:		Heraf omfatter af naturbeskyttelseslovens bestemmelser om:			Tidligere fredet:	Bemærkninger:
			Ca.ha.:	Antal lodder:	Beskyttelseslinier strand, sø/ø og forlidsminde §§ 15. 16 og 18 ca ha	Beskyttelseslinier skov og kirkeomgivelser. §§ 17 og 19 ca ha.	Søer, vandløb, heder, moser, strandenge, strandsump, førske enge, overdrev mv. §3 ca.ha.		
1.	del af 331a Skagen Bygrunde 281b og 281c smst. samt 50c Skagen Markjorder	Skagen kommune Sct.Laurentiivej 87 9990 Skagen	2,6 1,5 0,8 0,3	1 1 1 1	0,8 0,8			15.12.1931 do. do.	lokalpl. nr.84-E.29 FN-kendelse do. do.
2.	282b Skagen Bygrunde	Jørgen Jensen Tjurvej 17 Assentoft 8900 Randers	0,03	1				15.12.1931	FN-kendelse
3.	50d Skagen Markjorder	Gert Munk Nissen Kappelborgvej 22 9990 Skagen	0,09	1				15.12.1931	FN-kendelse
4.	del af 19h og 50b smst.	Henrik Karl Schönheyder, Hobrovej 65, 8900 Randers Eva Marie Schönheyder, Mylius Eriksens Alle, 2900 Hellerup, og Inger Margrethe Schönheyder, Holtebakken 37, 2990 Nivå.	0,1 0,7	1 1				30.09.1950 do.	Overenskomst do.
5.	Umatr. areal		0,8 3,2	1					
		Ialt	9,3 ha.						

KORT>



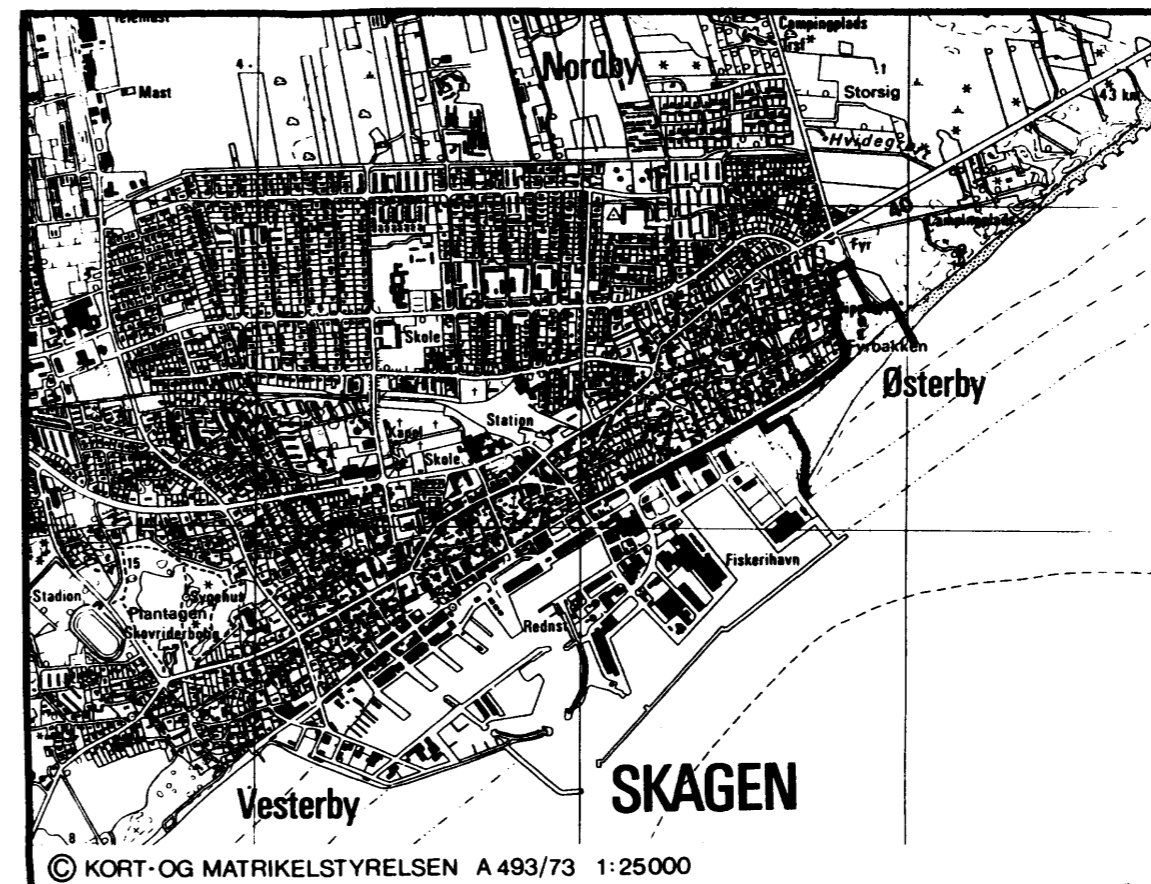
## Detailkort

-  Fredning pr. 15. 12. 1931
-  Bygningsvedtægt af 1963
-  Kommuneplanens rammer for Skagen By
-  Lokalplan 5
-  Fredningsgrænse pr. august 1996



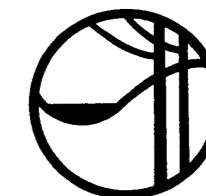
1: 4000  
kopi efter matr.kortet  
ajour 2. 9. - 92

**Fredningskort**  
Udfærdiget til brug ved  
Fredningsnævnet for  
Nordjyllands Amts afgø-  
relse af 1996  
FS 1/1994

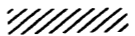

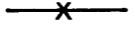




**Skagen Sønderstrand.**  
Del af  
Skagen Markjorder  
Skagen Bygrunde.  
Skagen Kommune  
Nordjyllands Amt

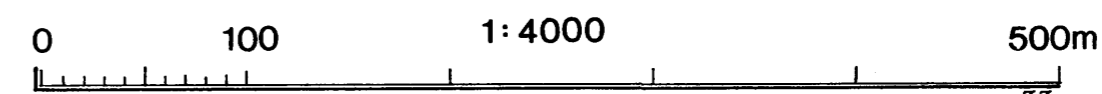
Udfærdiget i sept. 1992 af  
Danmarks Naturfredningsforening  
J.nr. 0111-284



**Signaturforklaring**

-  fredningsgrænse
-  tidl. fredet areal
-  ejerlavsgrense
-  strandbeskyttelseslinie
-  henvisning til areal- og lodsejerliste

REG. NR. 7890.00



DISPENSATIONER>

## **Afgørelser - Reg. nr.:**

**Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning**



FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT,  
Badehusvej 17, 9000 AALBORG  
TELEFON 96 30 70 00

REG. NR. 7890.00.

Aalborg, den 13. december 1996.

Skagen Kommune,  
Teknisk Forvaltning,  
Vestre Strandvej 10,  
9990 Skagen.

**FS 53/1996: vedr. videreførelse af havnepromenade ved Skagen Sønderstrand over areal omfattet af fredningsnævnets kendelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand.**

Ved skrivelse af 11. oktober 1996 har De anmodet om nævnets godkendelse af Havnepromenadens videreførelse over Skagen Sønderstrand.

Nævnet foretog den 4. december 1996 besigtigelse af arealet. Der henvises herom til vedhæftede udskrift af besigtigelsen.

Som det fremgår af udskriften kan nævnet imødekomme det ansøgte under forudsætning af, at stien i det væsentlige følger nuværende niveau af kliterrænet, at der ikke etableres høje kantsten, og at belysningen sker ved væsentligt lavere armaturer end langs havnepromenaden efter nævnets nærmere godkendelse.

Tilladelsen, der er medddelt i henhold til kendelsen, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet og må ikke udnyttes inden klagefristens udløb. Klage fremsendes skriftligt til fredningsnævnet. Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Sortsøe Jensen

Onsdag den 4. december 1996 kl. 10.00 foretog Fredningsnævnet for Nordjyllands amt besigtigelse i

**FS 53/1996: Videreførelse af havnepromenade ved Skagen Sønderstrand over areal omfattet af fredningsnævnets kendelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand.**

Mødt var nævnet ved formanden, dommer Sortsøe Jensen, det amtsrådsvalgte medlem, Egon Skjørbæk, og det kommunalvalgte medlem Gunnar Bagh.

For Skagen kommune mødte Ole Jensen, Lars Lynderup, Mogens Hust Larsen og Torben Vilmer.

For Nordjyllands amt, landskabskontoret, mødte Mogens Andersen.

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Mette Nielsen.

Der fremlagdes:

skrivelser af 11. oktober 1996, 22. oktober 1996 og 28. november 1996 fra Skagen kommune med de deri nævnte bilag.

Formanden for nævnet redegjorde for den eksisterende fredningskendelse vedrørende Skagen Sønderstrand med den deri værende bonusvirkning for så vidt angår det ansøgte.

Lars Lynderup påviste, hvorledes videreførelsen af strandpromenaden er projekteret ud mod Østre Strandvej: Således at stiens niveau fra havnepromenaden i det væsentlige bibeholdes frem mod Østre Strandvej, hvilket vil betyde, at terrænreguleringerne i selve klitarealet vil blive mindst. Stien skal stabiliseres med grus og asfaltbelægges. Bredden bliver ca. 4 meter. Den krydsende arbejdsvej hæves ved overførelsen til stiens niveau. Der vil ikke blive tale om ophøjede kantsten som langs havnepromenaden. Der ønskedes belysning langs stien.

Mogens Andersen bemærkede, at han finder det skæmmende med de høje terrænkanter, ligesom den eksisterende skråning af havnepromenaden bør dækkes af planter.

Mette Nielsen havde ingen indvendinger mod det projekterede, såfremt arbejdsvejen ikke overstiger en bredde på 3 meter.

Nævnet tilkendegav at ville imødekomme det ansøgte, som i kendelsen var forbeholdt, under forudsætning, at stien i det væsentlige følger nuværende niveau af kliterrænet, at der ikke etableres høje kantsten, og at belysningen sker ved væsentligt lavere armaturer end langs havnepromenaden efter nævnets nærmere godkendelse.

Sortsøe Jensen

FREDNINGSNÆVNET FOR NORDJYLLANDS AMT,  
Badehusvej 17, 9000 AALBORG  
telefon 9630700

Aalborg, den 5. maj 1997.

Skagen Kommune,  
Teknisk Forvaltning,  
Vej- og Serviceafdelingen,  
Vestre Strandvej 10,  
9990 Skagen.  
att. ingeniør Lars Lynnerup.

REG. NR. 7890.00

**FS 53/1996: vedr. videreførelse af havnepromenade ved Skagen Sønderstrand over areal omfattet af fredningsnævnets kendelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand.**

Deres j.nr. 05.04.06 GO1.

Ved skrivelse af 14. marts 1997 har De i fortsættelse af nævnets skrivelse af 13. december 1996 angående videreførelse af havnepromenaden ved Skagen Sønderstrand i henhold til afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand fremsendt forslag til belysning langs stien over det fredede areal.

Nævnet kan godkende, at der etableres armatur af mrk. GEMO 10 B 85 under forudsætning af, at lyskilden placeres ca. 50 cm over terræn.

Sortsøe Jensen

1996-1211/14-0028

Fredningsnævnet for Nordjyllands amt,  
Badehusvej 17, 9000 Aalborg.  
Telefon 96 30 70 00.

Aalborg, den 04.06.97.

Skagen Kommune,  
Vej- og Serviceafdelingen,  
Vestre Strandvej 10,  
9990, Skagen.

REG. NR. 7890.00

**FS nr. 17/1997: Godkendelse af planlagt stiforbindelse over Fyrbakken, Skagen.**

Deres j.nr. 05.04.06P17/ 01 05.00/Sønderstrand.

Ved skrivelse af 10.april 1997 har Skagen Kommune til fredningsnævnet fremsendt et skitseprojekt til anlæggelse af en cykel-gangstiforbindelse nord om Fyrbakken, som led i videreførelse af den regionale cykelrute "Vestkystruten".

Den omhandlede stiforbindelse forløber over den nordlige del over arealer omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 23. januar 1940, der indeholder forbud mod terrænændringer og for så vidt angår den sydlige del Fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 vedrørende Skagen Sønderstrand, hvilken kendelse ikke skal være til hinder for stianlægget.

Det fremgår af det fremlagte, **at** stiforbindelsen anlægges i grus, **at** stianlæggets bredde maksimalt udgør 4 meter, **at** der opsættes stivejvisningsskilte, og **at** der sker adgangsbegrænsning for motoriseret kørsel. Det fremgår endvidere, **at** der ikke ønskes opsat fodhegn til afgrænsning af stianlægget.

Det bemærkes, at det over for nævnet af Skagen Kommune er oplyst, at stianlægget over arealerne omfattet af kendelsen fra 1940 faktisk forløber, hvor der i dag er anlagt en grusdækket sti, således at de på det vedlagte kortbilag angivne stiforløb ikke svarer til de reelle forhold.

Nævnet kan godkende det ansøgte på de angivne vilkår og således, at der så vidt muligt ikke opsættes fodhegn.

Tilladelsen er meddelt i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, for så vidt angår kendelsen af 23. januar 1940, medens anlægget i øvrigt er godkendt i henhold til afgørelsen af 1. oktober 1996.

Tilladelsen skal udnyttes inden 3 år.

Tilladelsen kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet, og arbejderne må ikke sættes i værk, inden klagefristen er udløbet, uden at der er fremsendt klage.

Sortsøe Jensen.

Skagen Kommune  
Sct. Laurentii Vej 87  
9990 Skagen

Aalborg, den 22/10-2003

**FS 69/2003 - vedrørende Deres j.nr. 77.01, renovering af vippefyret m.v.**

---

Ved skrivelse af 10. september 2003 har De forelagt nævnet et forslag til renovering af vippefyret og omgivelserne på matr.nr. 281 b Skagen Bygrunde, der er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand m.v.

Forslaget indebærer:

- at de dårlige trædele udskiftes,
- at der ophænges ny kurv,
- at der udføres nye trapper med massive egetræstrin,
- at der udføres ny belægning med chaussésten på toppen af bakken,
- at der opsættes nyt fodhegn,

Der opsættes endvidere nye modvægtsklodser for at gøre det nemmere at vippe kurven ned, når den skal bruges og der opsættes nyt beslag til vippearmen således at vippearmen kan dreje rundt. Disse ting er efter det oprindelige projekt, men blev ikke udført ved seneste renovering.

Der er forelagt tegninger.

Skov- og Naturstyrelsen og Danmarks Naturfredningsforening har ikke haft indvendinger mod forslaget.

Sagen er behandlet med skriftlig og mundtlig votering.

Under hensyn til karakteren af det ansøgte og til, at fredningens formål bl.a. er sikring af kulturhistoriske og rekreative interesser, kan nævnet tiltræde det ansøgte.

Tilladelsen, der er meddelt efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, så-

7890.00 x

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt  
Badehusvej 17  
9000 Aalborg  
Telefon 96307000

SCANNET

Skov- og Naturstyrelsen  
Haraldsgade 53  
2100 København Ø

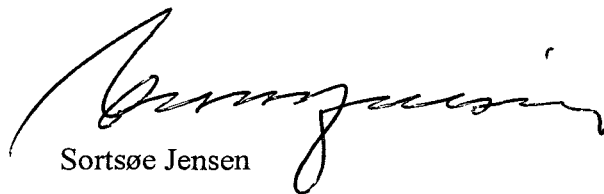
Aalborg, den 22/10-2003

hcs

**FS 69/2003, renovering af vippefyret og terrænarbejder på Fyrbakken.**

---

Hoslagt fremsendes fredningsnævnets afgørelse. Klagevejledningen fremgår af afgørelsen.



Sortsøe Jensen

1211/14-0046



fremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Sortsøe Jensen

Kopi sendt til:

1. Knud Jeppesen
2. Gunnar Bagh
3. Nordjyllands Amt
4. Danmarks Naturfredningsforening
5. Danmarks Naturfredningsforening, att. Eigil Torp Olesen
6. Skov- og Naturstyrelsen
7. Nordjyllands Statskovdistrikt

Niels Bohrs Vej 30  
Postboks 8300 9220 Aalborg Øst  
Telefon 9635 1000 – Telefax 9635 1470

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt  
Badehusvej 17  
9000 Aalborg

Teknik og Miljø  
Naturkontoret  
E-mail nja@nja.dk

Den 23. oktober 2003  
Ref. Mogens Andersen/iha  
Jnr. 8-70-51-81-841-0003-03

### **Renovering af vippefyret og terrænarbejder på vippefyret og på Fyrbakken**

Fredningsnævnet har med brev af 18. september 2003 anmodet om en udtalelse vedrørende ovennævnte projekt. Projektet er udarbejdet af Skagen Kommune jfr. projektbeskrivelse med tilhørende tegninger af 10. september 2003. Projektet omfatter stort set udskiftning af eksisterende dele af vippefyret samt trapper og belægninger på Fyrbakken.

Projektet vil forbedre tilgængeligheden for de besøgende fordi ujævne belægninger udskiftes. Projektet vil ikke medføre væsentlige ændringer.

Vippefyret ligger inden for "Fredning af Sønderstrand og Fyrbakken", Skagen Kommune. Projektet vurderes ikke at være i modstrid med fredningens § 4 om terræændringer og § 5 om bebyggelse.

Projektforslaget kan anbefales.

Projektet ligger inden for strandbeskyttelseslinie, jfr. naturbeskyttelseslovens § 15.

Projektet vurderes at være så begrænset, at dispensation i forhold til strandbeskyttelseslinien er unødvendig.

Med venlig hilsen

Mogens Andersen

Kopi til:

Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø  
Nordjyllands Statsskovdistrikt, Sct. Laurentiivej 150, 9990 Skagen  
Skagen Kommune, Sct. Laurentii Vej 87, 9990 Skagen  
Danmarks Naturfredningsforening, Madsnedøgade 20, 2100 København Ø  
Danmarks Naturfredningsforening, Kappelgangen 10, 9990 Skagen

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt  
Badehusvej 17  
9000 Aalborg  
Telefon 96307000

REG.NR. 7890.00

Hedeselskabet  
Miljø og Energi A/S  
Klostermarken 12  
8800 Viborg  
att. Arne Madsen

Aalborg, den 27. maj 2004

**FS 9/2004 - Deres j.nr.346-2004, udvidelse af eksisterende ventilbygværk ved Ø. Strandvej i Skagen.**

---

Den 12. februar 2004 søgte De om tilladelse til udvidelse af ventilbygværk på matr.nr. 331 a Skagen Bygrunde omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand m.v., der forbyder terrænændringer.

Den 24. maj har De ændret ansøgningen til alene at omfatte nedsættelse af en brønd i grænsen til det fredede areal ud for coasterkajen og nedgravning af en forbindelsesledning herfra til den eksisterende afløbsledning i klitbræmmen langs Øster Strandvej som vist på rids.

Sagen er behandlet efter forretningsordenens § 9, stk. 4.

Da det ansøgte alene medfører begrænsede gravearbejder og under forudsætning, at der sker fuldstændig retablering, tillades det ansøgte.

Tilladelsen, der er meddelt efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet vil opkræve gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet, og behandlingen af klagen bliver først påbegyndt, når gebyret er modtaget. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis der gives medhold i klagen.

Sortsøe Jensen

2001/14-0046

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt  
Badehusvej 17  
9000 Aalborg  
Telefon 96307000

REG. NR. 7890.00

Hedeselskabet  
Sofiendalsvej 7  
9200 Aalborg SV

Aalborg, den 3. juni 2005

**FS 25/2005 - vedr. Deres j.nr. 2005-297-21302046**

---

Den 4. maj 2005 har De ansøgt om tilladelse til ombygning af pumpestation m.v. ved Østre Strandvej i Skagen indenfor fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand, der forbyder terrænændringer.

Det fremgår af ansøgningen, at den nuværende stations ombygning vil blive sænket under terræn og at der vil blive nedgravet en ledning over 10 meter øst for bygværket med reablering af terrænet.

Sagen er behandlet efter forretningsordenens § 10, stk. 5.

Der meddeles hermed tilladelse til det ansøgte.

Tilladelsen er meddelt efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 og kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnte til videre foranstaltning.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet vil opkræve gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet, og behandlingen af klagen bliver først påbegyndt, når gebyret er modtaget. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis der gives medhold i klagen.

Sortsøe Jensen

2001-1211/14-0046

Fredningsnævnet for Nordjyllands Amt,  
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,  
Telefon 96 30 70 00.

**REG. NR.** 7890.00

Advokat Erik Flyvholm  
Havneplads 8  
Postboks 133  
9990 Skagen

Aalborg, den 15. september 2005

**Vedr. FS 50/2005: Ansøgning om tilladelse til at opføre et nyt hus på matr.nr. 50 d Skagen Markjorder, Skagen, der er omfattet af fredningsnævnets kendelse af 1. oktober 1996 om fredning og erstatning for fredning af Skagen Sønderstrand og Fyrbakken i Skagen Kommune, Nordjyllands Amt.**

---

Ved skrivelse af 8. august 2005 har De på vegne Deres klient, Gert Nissen ansøgt nævnet om tilladelse til at opføre et nyt hus på matr.nr. 50 d Skagen Markjorder, Skagen.

Nævnet afholdt den 31. august 2005 besigtigelse og forhandling i sagen. Udskrift af protokoltilførselen vedlægges til orientering.

Arealet er omfattet af fredningensnævnets kendelse af 1. oktober 1996, hvorefter arealet ikke må bebygges, men der kan dispenseres, jfr. § 10 såfremt dette ikke vil stride mod fredningens formål. Den tidligere fredningskendelse på arealet af 15. december 1931 indeholdt tilsvarende bebyggelsesforbud.

§ 1 i kendelsen af 1. oktober 1996 har følgende indhold :

"Fredningens Formål:

at skabe en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier,  
at sikre områdets fortsatte funktion som nærrekreativt område,  
at give mulighed for at der kan ske naturgenopretning og pleje i området, således at tabte og forringede naturværdier kan genskabes efter en samlet plan."

Af forslaget til fredningen fremgår bl.a. at intentionerne har været at fastlægge en varig grænse for byudvikling mod det åbne område omkring Vippefyret. Nævnet finder, at denne intention tilstrækkeligt klart er indeholdt i formuleringen af kendelsens § 1 og at opførelse af et hus på dette sted vil påvirke indsigten til og udsigten fra Fyrbakken og for en enkelt ejendoms vedkommende vil fremrykke grænsen for bebyggelsen mod de åbne arealer på en måde, der er uforenelig med fredningens formål.

2001-1211/14-0046

Nævnet kan derfor ikke meddele dispensation til det ansøgte.

Det bemærkes, at der ikke kan lægges vægt på Skagen kommunes planvedtagelser for området, der ikke respekterer indholdet af fredningskendelsen af 15. december 1931.

Afgørelsen er truffet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 , stk. 1 og kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet vil opkræve gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet, og behandlingen af klagen bliver først påbegyndt, når gebyret er modtaget. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis der gives medhold i klagen.

Sortsøe Jensen

kopi er fremsendt til :

1. Knud Erik Jeppesen,
2. Gunnar Bagh,
3. Nordjyllands Amt, Naturkontoret,
4. Skagen Kommune,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening v/ Eigil Torp Olesen,
7. Skov- og Naturstyrelsen,
8. Nordjyllands Statsskovdistrikt.

Onsdag, den 31. august 2005 afholdt fredningsnævnet for Nordjyllands Amt besigtigelse og forhandling i

**FS 50/2005 :**

**Ansøgning om tilladelse til at opføre et nyt hus på matr.nr. 50 d Skagen Markjorder, Skagen, der er omfattet af fredningsnævnets kendelse af 1. oktober 1996 om fredning og erstatning for fredning af Skagen Sønderstrand og Fyrbakken i Skagen Kommune, Nordjyllands Amt.**

---

Nævnet var mødt ved formanden, dommer Sortsøe Jensen, det amtsrådsvalgte medlem Knud Erik Jeppesen og det kommunaltvalgte medlem Gunnar Bagh.

For Nordjyllands Amt, Naturkontoret mødte Nils Schou,

For Skagen Kommune mødte Lars Lynderup,

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Mette Nielsen,

For og med ejeren, Gert Nissen, mødte advokat Flyvholm.

Der fremlagdes skrivelse af 8. august 2005 med bilag 1 - 10 fra advokat Flyvholm.

Formanden redegjorde indledningsvist for fredningskendelse af 1. oktober 1996 og den tidligere kendelse fra 15. december 1931, der begge indeholder forbud mod bebyggelse. Der henvises endvidere til redegørelsen i kendelsen af 1. oktober 1996 for de fredningsmæssige forhold i området.

Advokat Flyvholm henviste til fredningskendelsens § 10 sammenholdt med § 1, hvorefter det er muligt med respekt af fredningens formål at dispensere fra kendelsen. Det er hans opfattelse, at fredningen af dette areal alene baserede sig på ønsket om at bevare en cykelsti og hans klients projekt respekterer opretholdelse af denne. Opførelse af det projekterede hus vil ikke være hæmmende for indsigten til eller udsigten fra Vippefyret, ligesom opførelsen af dette hus vil medføre en naturlig afrunding af bebyggelsen. Lokalplanen for området overholdes. Det gøres gældende, at fredningens formål, jfr. formuleringen i kendelsens § 1 ikke udtrykkeligt hindrer bebyggelse.

Skagen Kommune oplyste, at det er korrekt, at opførelse af det projekterede hus ikke vil stride mod kommuneplanen og den gældende lokalplan samt at en ny lokalplan for området er under udarbejdelse. Kommunen havde på nuværende tidspunkt ingen bemærkninger vedrørende dispensationsspørgsmålet.

Amtet protesterede mod det ansøgte og henviste til, at der siden 1931 har været bebyggelsesforbud i området og der ses ikke at foreligge konkrete begrundelser for at flytte bebyggelsesgrænsen. Nils Schou anførte endvidere, at opregningen af fredningens formål i kendelsens § 1 indebærer, at bebyggelse af parcellen vil være uforeneligt med formålet.

Danmarks Naturfredningsforening tilsluttede sig disse bemærkninger.

Nævnet voterede og kunne ikke tillade det ansøgte, der ville være i strid med fredningens formål.

De mødende klagevejledtes.

Sagen sluttet.

Sortsøe Jensen



Fredningsnævnet for Nordjylland  
Nordlige del  
Badehusvej 17, 9000 Aalborg  
Tlf. 96307000

REG. NR

7890.00

SCANNET

Skov-og Naturstyrelsen  
Haraldsgade 53  
2100 København Ø

Aalborg, den 16. maj 2007

Modtaget i  
Skov- og Naturstyrelsen

21 MAJ 2007

FS 18/2007 vedr. "ekstra Sct. Hans bål" den 30/06-2007 ved Vippefyret  
på Sønderstrand i Skagen.

---

Vedlagt fremsendes fredningsnævnets afgørelse i ovennævnte sag.

Klagevejledningen fremgår af afgørelsen.

  
Sortsøe Jensen

SN5-121-0318

5

Fredningsnævnet for Nordjylland  
Nordlige del  
Badehusvej 17, 9000 Aalborg  
Tlf. 96307000

Frederikshavn Kommune  
Rådhus Allé 100  
9900 Frederikshavn

Aalborg, den 16. maj 2007

**FS 18/2007 vedr. "ekstra Sct. Hans bål" den 30/06-2007 ved Vippefyret på Sønder-strand i Skagen, Deres j.nr. 587058.**

---

Ved skrivelser af 8. og 9. maj 2007 har De ansøgt om dispensation fra fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 til at lade årets studenter lave et "ekstra Sct. Hans bål" ved Vippefyret på Fyrbakken med den begrundelse, at studentereksamen nu først er afsluttet efter Sct. Hans og studenterne hidtil har deltaget i det Sct. Hansbål, der er tilladt efter fredningen.

Frederikshavn Kommune har ved den endelige udtalelse støttet ansøgningen.

I fredningsservitut af 15. december 1931 indeholdtes et forbud mod bål-tænding.

I fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996, hvis formål bl.a. var sikring af områdets landskabelige og kulturhistoriske interesser, er § 8 sålydende:

"Fredningen skal ikke være til hinder for afholdelsen af den traditionelle Sct. Hansfest ved Fyrbakken med bål og midlertidig opstilling af boder m.v."

I fredningsforslaget og under sagens behandling er der med hensyn til dette punkt henvist til, at traditionen med afholdelse af Sct. Hans bål stammer fra "Skagen-malernes" tid og at bålet figurerer såvel i malerier fra tiden som i litteraturen.

Under hensyn til denne ganske særlige baggrund for bestemmelsen i fredningens § 8 kan nævnet ikke dispensere til bål på eller ved Fyrbakken på andre tider eller med henvisning til andre begrundelser.

Afgørelsen er truffet efter telefonisk votering i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 og kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet vil opkræve gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet, og behandlingen bliver først påbegyndt, når gebyret er modtaget. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis der gives medhold i klagen.

Sortsøe Jensen

Kopi sendt til:

1. Jonna Petersen, Hyacintvej 17, 9800 Hjørring
2. Johan Berg Jensen, Svanevej 31, 9300 Sæby
3. Miljøcenter Aalborg, att. Nils Schou
4. Danmarks Naturfredningsforening, København
5. Danmarks Naturfredningsforening, att. Carsten Pedersen, Vegavej 6, 9900 Frederikshavn
6. Skov- og Naturstyrelsen

**Fredningsnævnet for Nordjylland**  
**Nordlige del, Badehusvej 17,**  
**9000 Aalborg**  
**Tlf. 96307000**

By- og Landskabsstyrelsen  
Haraldsgade b53  
2100 København Ø

Aalborg, den 14. februar 2008

Modtaget i  
By- og Landskabsstyrelsen

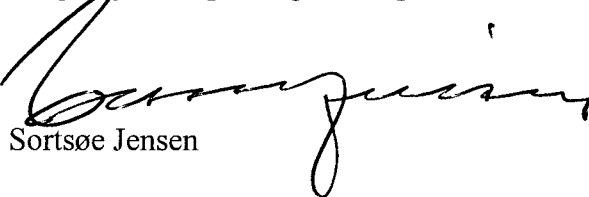
**15 FEB. 2008**

**FS 6/2008 - tilladelse til etablering af permanent toiletbygning på  
matr.nr. 331a Skagen Bygrunde.**

---

Vedlagt fremsendes nævnets afgørelse i ovennævnte sag. Der vedlægges  
protokoludskrift til orientering.

Klagevejledning fremgår af afgørelsen.



Sortsøe Jensen

**Fredningsnævnet for Nordjylland,  
Nordlige del, Badehusvej 17,  
9000 Aalborg, Telefon 96 30 70 00.**

Frederikshavn Kommune,  
Park- og Vejforsyningen,  
Rådhus Allé 100,  
9900 Frederikshavn.

Aalborg, den 14. februar 2008

**FS 6/2008: Ansøgning om tilladelse til at opføre en permanent toiletbygning på matr.nr. 331a Skagen Bygrunde, der er omfattet af fredningsnævnets kendelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand og Fyrbakken.**

---

Ved skrivelse af 18. januar 2008 har De under Deres j.nr.08/44 ansøgt nævnet om tilladelse til at opføre en permanent toiletbygning på Skagen Sønderstrand på et areal, hvor der i sommerhalvåret har været opstillet midlertidige toiletbygninger.

Nævnet afholdt den 6. februar 2008 besigtigelse og forhandling i sagen. Udskrift af protokolltilførsel vedlægges.

Arealet er omfattet af ovennævnte fredningskendelse, hvorefter der under fredningsnævnets censur kan opstilles en toiletbygning på stedet.

Nævnet besluttede at tillade det ansøgte under forudsætning af, at bygningen males i en farve, der falder sammen med klitarealets vegetation.

Tilladelsen, der er meddelt i henhold til kendelsen, kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet vil opkræve gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet og behandlingen af klagen bliver først påbegyndt, når gebyret er modtaget. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis der gives medhold i klagen.

Sortsøe Jensen.

Kopi er fremsendt til :

1. Jonna Petersen,
2. Johan Berg Jensen,
3. Miljøcenter Aalborg, att. Nils Schou,
4. Danmarks Naturfredningsforening, København,
5. Danmarks Naturfredningsforening v/ Eigil Torp Olesen,
6. By- og Landskabsstyrelsen,

Onsdag, den 6. februar 2008 afholdt Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlige del besigtigelse og forhandling i

FS 6/2008:

**Ansøgning om tilladelse til at etablere permanent toiletbygning på matr.nr. 331a Skagen Bygrunde, der er omfattet af Fredningsnævnets kendelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand og Fyrbakken.**

---

Nævnet var mødt ved formanden, dommer Sortsøe Jensen, det ministerielt udpegede medlem Jonna Petersen og det kommunalt udpegede medlem Johan Berg Jensen,

For Frederikshavn Kommune, Teknisk Forvaltning mødte Leif Hald, Eva Christensen og Jan Iversen.

For Miljøcenter Aalborg mødte Nils Schou,

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Mette Nielsen og Lars Mortensen,

Der fremlagdes skrivelse af 18. januar 2008 fra Frederikshavn Kommune med bilag 1 - 3.

Mødet indledtes på Skagen Rådhus, hvor nævnsformanden indledningsvist orienterede om fredningskendelsen, hvorefter der ikke må bebygges på de fredede arealer. Fredningen er dog ikke til hinder for at der med fredningsnævnets godkendelse af placering og udformning opføres en toiletbygning på kommunens areal.

Leif Hald oplyste, at der ansøges om tilladelse til at opstille en permanent toiletbygning på ca. 3,5 x 3,5 meter og ca. 3 meter høj på et areal, hvor der om sommeren har været opstillet midlertidige toiletbygninger. Bygningens udformning svarer til det fremlagte og vil således blive opført i listebeklædt sort træ og med pyramieformet paptag med udhæng.

Nils Schou oplyste, at området berøres af strandbyggelinien, men ikke er klitfredet.

Mette Nielsen henviste til, at der tidligere har været drøftelser om at etablere underjordiske anlæg.

Herefter fortsattes mødet på stedet, hvor bygningen påtænkes placeret i den østlige ende af klitbræmmen langs Østre Strandvej.

Danmarks Naturfredningsforening bemærkede, at man gerne ser en løsning, hvor bygningen rykkes mest muligt ind i klitten.

Nils Schou havde ingen bemærkninger til placeringen, men fandt udformningen og farven fremmed på stedet.

Nævnet voterede og besluttede at godkende opførelsen på den angivne placering, der mod vest til dels er skjult af klitbræmmen, og hvor der i forvejen

er flisebelægning efter midlertidigt anlæg men tilkendegav, at bygningen skal opføres med farver, der falder sammen med klitarealets vegetation.

De mødende klagevejledtes.

Sagen sluttet.

Sortsøe Jensen.



**Fredningsnævnet for Nordjylland**  
Nordlige del, Badehusvej 17,  
9000 Aalborg, tlf. 96307000

Aalborg den 15. juli 2010

By- og Landsskabsstyrelsen  
Haraldsgade 53  
2100 København Ø.

**FS 21/2010 - matr.nr. 50d Skagen Markjorder**

---

Vedlagt fremsendes fredningsnævnets afgørelse i ovennævnte sag. Protokoludskrift vedlægges.

Klagevejledning fremgår af afgørelsen.

  
Sortsøe Jensen

Mandag, den 14. juni 2010 afholdt fredningsnævnet for Nordjylland, nordlige del besigtigelse og forhandling i

FS 21/2010:

**Ansøgning om tilladelse til at opføre en bolig på matr.nr. 50 d Skagen Markjorder, Skagen, der er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand og Fyrbakken i Skagen Kommune.**

---

Nævnet var mødt ved formanden, dommer Sortsøe Jensen og det kommunalt udpegede medlem Lars Kringelholt.

For Frederikshavn Kommune mødte Jørgen Gehl og Claus Riber Knudsen,

For Miljøcenter Aalborg mødte Nils Schou,

For Danmarks Naturfredningsforening mødte Kirsten Ottestrøm,

Sammen med ejerne, Jørgen Simonsen og Søren Thomsen mødte Anja Karlsruud og Michael Ege.

Naboerne Kirsten og Eckhard Patzlaff var mødt.

Der fremlagdes :

skrivelse af 3. marts 2010 med de deri nævnte bilag fra Jørgen Simonsen samt skrivelse af 5. marts 2010 med angivelse af at samme ansøgning er sendt til Frederikshavn Kommune,

skrivelse af 13. april 2010 fra Frederikshavn Kommune,

Lokalplan SKA.244.B

Nævnensformanden orienterede indledningsvist om fredningens indhold, hvorefter matr.nr. 50 d ikke må bebygges. Ejendommen var før fredningen af 1. oktober 196 omfattet af fredningsdeklaration fra 1931, i følge hvilken der ikke måtte bebygges eller beplantes med udsigtshindrende beplantning. Herudover orienterede formanden om, at der i 2005 af den daværende ejer blev ansøgt om tilladelse til at opføre et hus på parcellen.

Nævnet besluttede den 25. september 2005, at der ikke kunne dispenseres fra fredningen med følgende begrundelse :

"... Af forslaget til fredningen fremgår bl.a. at intentionerne har været at fastlægge en varig grænse for byudvikling mod det åbne område omkring Vippefyret. Nævnet finder, at denne intention tilstrækkeligt klart er indeholdt i formuleringen af kendelsens § 1 og at opførelse af et hus på dette sted vil påvirke indsigten til og udsigten fra Fyrbakken og for en enkelt ejendoms vedkommende vil fremrykke grænsen for bebyggelsen mod de åbne arealer på en måde, der er uforenelig med fredningens formål...".

Michael Ege oplyste, at der efter denne afgørelse blev truffet er udarbejdet

en lokalplan for området, hvorefter denne ejendom fremtræder som udlagt til beboelse på trods af indsigelser herimod. Ejerne ønsker at opføre et typisk "skagenshus".

Nils Schou bemærkede, at han er uforstående over for, at arealet, der ikke efter 1931 har kunnet bebygges, ikke er udtaget af lokalplanen.

Danmarks Naturfredningsforening tilsluttede sig disse bemærkninger.

Kirsten og Eckhard Patzlaff henviste til at grunden er fredet samt at der er offentlig adgang til eksisterende sti.

Nævnets to mødte medlemmer voterede og tilkendegav, at ansøgningen ikke kunne imødekommes, idet der henvistes til nævnets begrundelse i 2005, og at der ikke ved kommunens lokalplanlægning kan ske fravigelse fra fredningens indhold.

Sagen udsattes på forelæggelse for det ministerielt udpegede medlem af nævnet.

Nævnens formanden fandt det uheldigt, at lokalplan SKA 244.B under det udlagte boligområde medtager en ejendom, der siden 1931 har været fredet med bebyggelsesforbud, og under disse omstændigheder undlader udtrykkeligt at anføre fredningen i lokalplanredegørelsen.

Sagen udsat.

f./ Sortsøe Jensen.

Aalborg den 15. juli 2010

Frederikshavn kommune  
Rådhus Allé 100  
9900 Frederikshavn

**FS 21/2010 - Deres j.nr. 09/21666 mat.nr. 50d Skagen Markjorder**

---

Den 19. marts 2010 fremsendte De ansøgning af 3. marts 2010 fra Jørgen Skov Simonsen og Kresten Nikolaj Nielsen om tilladelse til opførelse af en bolig på matr.nr. 50 d Skagen Markjorder, beliggende Fyrstuevej 15, Skagen, hvori bl.a. henvises til, at ejendommen er beliggende i boligområde, jfr. lokalplan SKA244 B.

Ejendommen er omfattet af frednings afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand, hvorefter ejendomme ikke må bebygges.

Nævnet har foretaget besigtigelse med forhandling den 14. juni 2010. Sagen er fortsat med skriftlig behandling.

Protokoludskrift vedlægges.

Af de grunde, der er anført i udskriften kan ansøgningen ikke imødekommes.

Afgørelsen, der er meddelt i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet vil opkræve gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet og behandlingen af klagen bliver først påbegyndt, når gebyret er modtaget. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis der gives medhold i klagen.

Sortsøe Jensen

kopi til:

1. Per Therkildsen
2. Lars Kringelholt
3. Danmarks Naturfredningsforening
4. Danmarks Naturfredningsforening v/Eigil Torp Olesen
5. By- og Landskabsstyrelsen
6. Miljøcenter Aalborg v/Nils Schou
7. Ejerne v/Jørgen Simonsen
8. Kirsten og Eckhard Patzlaff

Aalborg den 6. september 2013

Frederikshavn kommune  
Rådhus Allé 100  
9900 Frederikshavn

Att: Ann-Katrine B. Thomassen

**FS 30/2013 - Ansøgning om sandfodring indenfor Damstederne, Sønderstrand og Skagen Gren i Frederikshavn kommune**

---

Frederikshavn Kommune har i mail af 18. juni 2013 indgivet ansøgning om tilladelse til at foretage sandfodring i efteråret 2013 på en strækning nord og syd for Skagen Havn.

Fredningsnævnet har indhentet teknisk bistand hos Naturstyrelsen, Det Åbne Land, som har beskrevet og vurderet det ansøgte således:

" Ansøgningen

I Frederikshavns Kommunes regi er det hensigten at fodre strækningen nordøst for Grå Fyr med 53.000 m<sup>3</sup>, strækningen sydøst for Grå Fyr med 42.000 m<sup>3</sup> og Damstederne 56.000 m<sup>3</sup>.

Foruden Frederikshavn Kommunes strandfodringer vil Skagen Havn i forbindelse med havneudvidelsen skulle foretage strandfodring i perioden 2013 -14 umiddelbart syd og nord for den nuværende havn som vist på vedhæftede bilag.

Umiddelbart nord for havnen strandfodres med 40.000 m<sup>3</sup>. Umiddelbart syd for havnen strandfodres primært i bugten lige syd for havnen og ned mod bølgebryderne ved Damstederne. Her forventes der strandfodret med omkring 80.000 m<sup>3</sup>. Disse strandfodringer foretages kun i 2013-14, og er ikke årlige tilbagevendende strandfodringer.

De ansøgte mængder er større end det årlige fodringsbehov, hvorfor der påregnes, at fodringen kan dække behovet de nærmest følgende år. Af samme årsag forventes kystlinjen midlertidigt at flytte ud foran bølgebryderne.

Fredning

Strækningen sydvest for havnen er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af den 28. marts 2001 om fredning af arealer ved Klitgården, Fredensklit og Damsted Klit.

Fredningen har til formål at sikre,

- at de nærrekreative, naturhistoriske og landskabelige værdier bevares,
- at områdets naturværdier forbedres ved gennemførelse af naturpleje, og
- at adgangen til dele af området forbedres igennem et primitivt stisystem

I fredningens bestemmelser står i § 4 om terrænændringer:

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden eller foretages opfyldning, planering eller afgravning.

Denne bestemmelse er ikke til hinder for nødvendig sandfodring af strandarealet.

Arealet nordøst for havnen er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 27. juni 2007 om fredning af Skagen Gren med omliggende vande.

Fredningens formål er:

- at sikre de geologiske interesser i området og den landskabelige dynamik særligt knyttet til udviklingen af rimme-doppe- og klitlandskabet
- at sikre de biologiske interesser i området særligt de naturtyper, der har været grundlaget for områdets udpegning som EF habitat-område
- at sikre de kulturhistoriske værdier
- at sikre og forbedre de rekreative interesser, herunder de oplevelsesværdier, der er knyttet til de store åbne flader og udsigten over havet ved regulering af bebyggelse, rydning af plantager m.v., samt regulering af færdslen i området
- at give adgang ved landskabspleje
- at sikre og forbedre naturområdernes tilstand og foretage naturgenopretning i afvandede områder

Af fredningsbestemmelserne fremgår det i afsnittet om terrænændringer og råstofindvinding:

### § 3

stk. 1. Der må ikke foretages terrænændringer, hverken ved på- eller opfyldning, planering eller afgravning.

stk. 2. Bestemmelsen i stk.1 skal dog ikke være til hinder for terrænændringer efter fredningsnævnets nærmere bestemmelse i forbindelse med de nedenfor i §§ 6, 7, 10 og 11 nævnte foranstaltninger, samt i forbindelse med naturpleje og -genopretning eller tildækning og fjernelse af bunkers.

### §4

stk. 1. Der må ikke foretages råstofindvinding på landjorden. Der må ikke foretages råstofindvinding på søterritoriet vest for linien 10 gr. 39,76 min. østlig længde.

stk. 2. Uanset bestemmelsen i stk. 1 kan Fredningsnævnet tillade, at de hidtidige indvindinger af råstoffer til henholdsvis lokal strandfodring og til anden lokal anvendelse fortsætter.

Tilladelser kan kun meddeles for højst 5 år ad gangen, og hvad angår indvindingen til strandfodring under forudsætning af, at ansøger sandsynliggør, at der ikke findes alternative løsninger, som er teknisk og økonomisk sammenlignelige.

Indvinding, oplag og transport skal begrænses mest muligt og tilrettelægges således, at skader på naturarealerne undgås.

stk. 3. Den hidtidige sandfodring på Kattegatkysten som led i kystbeskyttelsen kan fortsætte, jfr. stk. 2. Fredningsnævnet kan tillade, at sandfodringen øges og tillade midlertidige oplag af sand til brug for sandfodringen på Kattegatkysten.

Desuden er arealet umiddelbart nordøst for bebyggelsen Østerby omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af den 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand og Fyrbakken. Fredningen har til formål

- at skabe en varig sikring af området kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier,
- at sikre områdets fortsatte funktion som nærrekreativt område,
- at give mulighed for at der kan ske naturgenopretning og pleje i området, således at tabte og forringede naturværdier kan genskabes efter en samlet plan.

I fredningsbestemmelserne står om terrænreguleringer at:

Der må ikke fjernes råstoffer fra arealerne eller foretages terrænændringer. Dog kan der med fredningsnævnets godkendelse foretages naturgenopretning til retablering af klitrealerne på grundlag af den af landskabskonsulent Kjeld Hansen udarbejdede plan.

#### Øvrig regulering/planlægning på arealet

Dele af projektområdet er beliggende indenfor strandbeskyttelseslinjen, men idet der er tale om et kystsikringsanlæg, der udføres som led i en kystbeskyttelse (kystsikring) af flere ejendomme langs kysten, er foranstaltningerne ikke omfattet af naturbeskyttelseslovens forbud mod tilstandsændringer.

#### Natura 2000

En mindre del af projektområdet er beliggende indenfor Natura 2000-område nr.1 (Habitatområde nr. H1) jf. bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter.

.....

Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter, skal der foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. I så fald skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Der kan endvidere ikke gives dispensation, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyre og plantearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Kystdirektoratets har givet endelig tilladelse til Skagen Havn - etape 2, samt tilladelse til to strandfodringer og to kystnære fodringer ved Skagen Havn, Frederikshavn Kommune. I tilladelsen giver Kystdirektoratet en redegørelse for deres vurdering vedrørende en mulig konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-område.

Kystdirektoratet har vurderet, at de kystnære fodringer ikke vil indebære en forringelse af naturtyperne og levestederne for arterne i området eller

medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for.

Ved denne vurdering har Kystdirektoratet lagt vægt på, at de ansøgte kystnære fodringer ønskes gennemført som en kompenserende foranstaltning mod den erosion, som en udvidelse af havnen vil medføre. Kystdirektoratet har endvidere vægtet at den effekt, som fodringerne vil have på omgivelserne, er af begrænset tidsmæssigt omfang.

Idet bilag IV arten marsvin kan befinde sig i eller i umiddelbar nærhed af projektområdet, har Kystdirektoratet dog vurderet, at der skal anvendes afværgeforanstaltninger i forbindelse med fodringerne, da arbejdet kan medføre støjgener, der vil påvirke marsvinene. De anvendte afværgeforanstaltninger skal være sælskræmmere og "soft start procedure". Anlægsfasen må desuden først igangsættes midt august af hensyn til marsvinenes yngleperiode.

Naturstyrelsen henholder sig til denne vurdering..."

Fredningsnævnet har indhentet den omtalte afgørelse fra Kystdirektoratet, der er dateret 28. juni 2013, tillige med en rapport af 21. maj 2013 fra COWI A/S, Aalborg.

Denne sag er behandlet på skriftlig grundlag, og efter skriftlig votering kan nævnte udtale følgende:

Fredningsnævnet skal herved meddele tilladelse til den ansøgte sandfodring indenfor Damstederne, Sønderstrand og Skagen Gren. Den ansøgte sandfodring findes ikke at være i strid med formålet med de forskellige fredninger, og sandfodringen findes heller ikke at indebære forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som områderne er udpeget for, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 og 2. Fredningsnævnet kan henholde sig til de af Kystdirektoratet nævnte afværgeforanstaltninger.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb, og bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år.

Klagevejledning vedlægges.

Niels Bjerre

Kopi er fremsendt til:

1. Tage Legaard
2. Lars Kringelholt
3. Naturstyrelsen Aalborg, att. Mette Hald Simonsen
4. Danmarks Naturfredningsforening
5. Danmarks Naturfredningsforening v/Eigil Torp Olesen
6. Naturstyrelsen København
7. Dansk Ornitologisk Forening
8. Dansk Ornitologisk Forening v/Thorkild Lund



## Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagen skal sendes til Fredningsnævnet for Nordjylland, Nordlige del, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Du får kopi af fredningsnævnets brev til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis der bliver klaget, vil Fredningsnævnet underrette dig hurtigst muligt.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til nævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Fredningsnævnet for Nordjylland,  
Nordlig del,  
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,  
Telefon 99688461/99688568,  
Mail: nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Den 25. februar 2015

**FS 72/2014:**

**Ansøgning om tilladelse til at afholde Delfinfestival på matr.nr. 281b og 331a Skagen bygrunde, der er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand og Fyrbakken i Skagen.**

Ved mail af 4. december 2014 videresendte Frederikshavn Kommune en ansøgning fra "De Vilde Delfiner" om tilladelse til at afholde en Delfinfestival omkring Vippefyret i Skagen på et areal, der ejes af Frederikshavn Kommune.

Ejendommen er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand og fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation til arrangementet.

Nævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 11. februar 2015 og har besluttet at meddele dispensation til det ansøgte. Begrundelsen for fredningsnævnets afgørelse fremgår nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets begrundelse.

Sagens baggrund

Fredningen ved Skagen Sønderstrand har til formål blandt andet at skabe en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier samt at sikre områdets fortsatte funktion som nærrekrativt område.

Det fremgår af fredningebestemmelserne blandt andet, at der ikke må opstilles transformatorstationer, master, skure, boder eller lignende, og der må ikke finde teltslagning sted.

Ansøgerne har om arrangementet blandt andet oplyst, at det afholdes i perioden fra 10.-12. juli 2015 hver dag fra kl. 11.00-17.00. Der bliver opstillet en mindre scene samt et telt, hvorfra der vil være information og kunstudstilling, ligesom der vil være akvarelmaling og kunst for børn samt oplysning om, hvilket dyr, delfinen er. Arrangementet er velgørenhed, der har som hovedindhold at oplyse om, at delfinen er ved at blive udryddet. Det er ikke planlagt, at arrangementet skal være tilbagevendende. Der er tidligere afholdt et tilsvarende arrangement på Læsø.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet afholdt møde med besigtigelse den 11. februar 2015. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Leegaard og det kommunalt udpege-

de medlem Irene Hjortshøj, Frederikshavn Kommune ved Sisse Lindholm, Danmarks Naturfredningsforening v/ Frede Jensen og Mette Nielsen, Dansk Botanisk Forening ved Flemming Thorning-Lund og fra ansøgeren Flemming Larsen.

Frederikshavn Kommune v/ Sisse Lindholm kunne anbefale det ansøgte, men så gerne, at man flytter arrangementet tættere på vandet. Herudover henviste hun til kommunens mail af 4. december 2014 med de deri nævnte vilkår for arrangementet:

- at der aftales med lodsejeren hvordan adgang til arealerne skal ske, herunder adgang til toilet og parkering under arrangementet samt kørsel ind på arealerne i forbindelse med opstilling af telte og boder,
- at offentlighedens adgang på stranden ikke vanskeliggøres eller forhindres under arrangementet,
- at arrangørerne hæfter for eventuelle skader og oprydning på området,
- at arrangørerne selv er ansvarlige for, at eventuelle tilladelser hos politi og brandmyndigheder er på plads.

Danmarks Naturfredningsforening henviste til brev af 1. december 2014, i hvilket der tilkendes en restriktiv, men ikke rigoristisk holdning til tilladelser til arrangementer inden for fredningen. Opmærksomheden henledes på, at arrangementet kunne afholdes i og ved Kulturhuset Kappelborg.

Dansk Botanisk Forening kunne tilslutte sig, at arrangementet flyttes tættere på vandkanten, og anbefalede at benytte telte, som er mindre end foreslået.

Under besigtigelsen blev der udpeget en mulig placering i terrænet af de omhandlede telte, som i højere grad sikrer, at der ikke sker en nedslidning af klitter og vegetationen på disse klitter.

#### Fredningsnævnets afgørelse

Af naturbeskyttelseslovens § 50, stk.1 fremgår, at fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet kan under hensyn til formålet meddele dispensation til arrangementet, hvis de omhandlede telte m.v. opstilles på et åbent terræn tættere på vandkanten, og i øvrigt svarende til de vilkår, Frederikshavn Kommune har anført i ovennævnte brev af 4. december 2014.

Det aftales, at ansøgeren sammen med kommunen fremsender et kort med en nøjagtig placering af teltene og med en angivelse af deres størrelse

#### Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af [www.nmkn.dk](http://www.nmkn.dk). Klageportalen ligger på [www.borger.dk](http://www.borger.dk) og [www.virk.dk](http://www.virk.dk). Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Niels Bjerre

Afgørelsen sendes til:

- Tage Leegaard,
- Irene Hjortshøj,
- Naturstyrelsen, København,
- Frederikshavn Kommune, j.nr. 11/5042,
- Danmarks Naturfredningsforening, København,
- Danmarks Naturfredningsforening v/ Eigil Torp Olesen,
- Dansk Ornitologisk Forening, København,
- Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
- Foreningen "De Vilde Delfiner,
- Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund.

Fredningsnævnet for Nordjylland,  
Nordlig del,  
Telefon 9968 8461 / 9968 8568  
Mail: nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Flemming Larsen,  
Østerled 3,1,  
9990 Skagen

Den 18. juli 2015

### **FS 72/2014: Delfinfestival på Skagen Sønderstrand.**

Fredningsnævnet har den 2. juli 2015 fra Flemming Larsen som formand for "De vilde Delfiner" modtaget en ansøgning om udsættelse af tilladelse til at afholde Delfinfestival på Skagen Sønderstrand, således at arrangementet afholdes med opsætning af filmen Cove og debatmøde den 24. juni 2016 og afholdelse af selve festivalen den 25. og 26. juni 2016.

Fredningsnævnet har tidligere behandlet sagen i et møde med besigtigelse den 11. februar 2015 og traf afgørelse om dispensation på nærmere vilkår:

"

#### Sagens baggrund

Fredningen ved Skagen Sønderstrand har til formål blandt andet at skabe en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier samt at sikre områdets fortsatte funktion som nærrecreativt område.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne blandt andet, at der ikke må opstilles transformatorstationer, master, skure, boder eller lignende, og der må ikke finde teltslagning sted.

Ansøgerne har om arrangementet blandt andet oplyst, at det afholdes i perioden fra 10.-12. juli 2015 hver dag fra kl. 11.00-17.00. Der bliver opstillet en mindre scene samt et telt, hvorfra der vil være information og kunstudstilling, ligesom der vil være akvarelmaling og kunst for børn samt oplysning om, hvilket dyr, delfinen er. Arrangementet er velgørenhed, der har som hovedindhold at oplyse om, at delfinen er ved at blive udryddet. Det er ikke planlagt, at arrangementet skal være tilbagevendende. Der er tidligere afholdt et tilsvarende arrangement på Læsø."

Frederikshavn Kommune v/ Sisse Lindholm kunne dengang anbefale det ansøgte, men så gerne, at man flytter arrangementet tættere på vandet. Herudover henviste hun til kommunens mail af 4. december 2014 med de deri nævnte vilkår for arrangementet:

- at der aftales med lodsejeren hvordan adgang til arealerne skal ske, herunder adgang til toilet og parkering under arrangementet samt kørsel ind på arealerne i forbindelse med opstilling af telte og boder,
- at offentlighedens adgang på stranden ikke vanskeliggøres eller forhindres under arrangementet,

- at arrangørerne hæfter for eventuelle skader og oprydning på området,
- at arrangørerne selv er ansvarlige for, at eventuelle tilladelser hos politi og brandmyndigheder er på plads.

Under besigtigelsen blev der udpeget en mulig placering i terrænet af de omhandlede telte, som i højere grad sikrer, at der ikke sker en nedslidning af klitter og vegetationen på disse klitter.

Fredningsnævnets afgørelse den 11. februar 2015 var som følger:

"Af naturbeskyttelseslovens § 50, stk.1 fremgår, at fredningsnævnet kan meddele dispensation fra en fredningsbestemmelse, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet kan under hensyn til formålet meddele dispensation til arrangementet, hvis de omhandlede telte m.v. opstilles på et åbent terræn tættere på vandkanten, og i øvrigt svarende til de vilkår, Frederikshavn Kommune har anført i ovennævnte brev af 4.december 2014.

Det aftales, at ansøgeren sammen med kommunen fremsender et kort med en nøjagtig placering af teltene og med en angivelse af deres størrelse"

På baggrund af den tidligere afgørelse og idet der ikke foreligger oplysninger om ændrede forhold ved afholdelse af arrangementet kan fredningsnævnet fortsat tillade det ansøgte, nu til afholdelse i dagene 24.-26. juni 2016 og på de vilkår, der tidligere blev stillet for tilladelsen.

Afgørelsen er truffet af formanden for fredningsnævnet i medfør af forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk.5.

### Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på

forsiden af [www.nmkn.dk](http://www.nmkn.dk). Klageportalen ligger på [www.borger.dk](http://www.borger.dk) og [www.virk.dk](http://www.virk.dk). Klagen sendes gennem Klageportalen til fredningsnævnet. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for fredningsnævnet i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 500 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til fredningsnævnet, der videresender anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Såfremt en klage indgives, må en dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og i givet fald stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

En dispensation må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Niels Bjerre

Afgørelsen sendes til:

- Tage Leegaard,
- Irene Hjortshøj,
- Naturstyrelsen, København,
- Frederikshavn Kommune, j.nr. 11/5042,
- Danmarks Naturfredningsforening, København,
- Danmarks Naturfredningsforening v/ Eigil Torp Olesen,
- Dansk Ornitologisk Forening, København,
- Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
- Foreningen "De Vilde Delfiner,
- Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund.

## Frederikshavn Kommune

Den 19. november 2015

### **FN-NJN 62/2015: Kloak- og spildevandsseparering ved Skagen**

Fredningsnævnet har den 8. september 2015 modtaget udtalelse fra Frederikshavn Kommune om tilladelse til at etablere separering af kloak- og spildevand,, herunder med etablering af underjordisk bygværk på matr.nr. 331a og 281b Skagen Bygrunde samt matr.nr. 50b Skagen Markjorder, der ejes af henholdsvis Frederikshavn Kommune og Henrik Carl Schønheyder, Eva Schønheyder og Inger Margrete Schønheyder.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af arealerne besluttet at meddele dispensation til det ansøgte. Begrundelsen for afgørelsen fremgår nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets begrundelse.

#### **Sagens baggrund**

Arealerne er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af Skagen Sønderstrand og Fyrbakken, der har til formål at etablere en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier, sikre området som et nærrekreativt område og sikre mulighed for at foretage naturgenopretning. Fredningen har blandt andet bestemmelser om, at arealerne ikke må bebygges. Der må således ikke opstilles transformatorstationer, skure, boder eller lignende, ligesom der ikke må foretages terrænændringer.

Der er til sagen fremlagt tegningsmateriale med numrene 1, 2 og 3.

Det fremgår af ansøgningsmaterialet - tegning 1 -, at der ved krydset Auktionsvej og Coastervej (matr.nr. 331a) er projekteret en gennemførsel af regnvandsledning samt etablering af et underjordisk bygværk, 4 dæksler i terræn og en støttevæg med en højde på ca. 0,75 meter udført i ege- eller rubinieplanker. Terrænet forventes reableret efter arbejderne, men dæksler og støttevæg bliver synlige. Over for Ole Svendsensvej - tegning 2 - (matr.nr. 331a), vil der på Østre Strandvejs sydlige side blive etableret et nyt bygværk under terræn samt et dæksel i terræn medens et eksisterende dæksel fjernes.

Af tegning 3, der omfatter både matr.nr. 281b og matr.nr. 50b, fremgår, at der er projekteret nedgravede spildevands- og regnvandsledninger i stiforløb og med efterfølgende reablering.

Frederikshavn Kommune har i sin udtalelse oplyst, at der for så vidt angår arealerne omfattet af tegning 1 og 2 ikke skal dispenseres efter naturbeskyttelseslovens § 3, medens dette vil være tilfældet for så vidt angår arealerne omfattet af tegning 3, samt at kommunen er indstillet herpå med vilkår om, at overjorden skrælles af og lægges øverst, når arealerne reableres.



Forsyningsvirksomheden har i ansøgning af 12. juni 2015 til Frederikshavn Kommune blandt andet begrundet sin ansøgning med, at der i området findes ældre og nedslidte kloakanlæg med mange driftsmæssige problemer. Separering af kloaksystemet giver væsentlige forbedringer af vandmiljøet, idet man "erstatte" aflastninger af opspædet spildevand fra overløbsbygværker med en separat regnvandsudledning til havet. Risikoen for kælderoversvømmelser minimeres og regnvandsbelastningen på renseanlægget reduceres.

Herudover anføres, at det eksisterende bygværk ved Auktionsvej erstatte det eksisterende bygværk og 4 dæksler vil være synlige. Direkte over bygværket etableres græsarmeringsbelægning. Overfor Ole Svendsensvej vil der ligeledes blive etableret græsarmeringsareal over bygværket. Ved matr.nr. 281b og 50 b vil ledningsanlægget blive lagt i stisystemet og med et arbejdsareal på ca. 16-18 meter i bredden.

### **Sagens behandling**

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 14. oktober 2015. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Per Therkildsen og det kommunalt udpegede medlem Per Favrholt Jensen. For Frederikshavn Kommune mødte Sisse Lindholm, for Frederikshavn Forsyning A/S mødte Anne Thøgersen og for Evidan A/S mødte Søren Pedersen. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Mette Nielsen og Erik Rømer. For familien Schønheyder mødte Peter Schønheyder.

Skagen Kommune henviste til udtalelsen. Herudover blev det oplyst, at det berørte område mod nord grænser op til Natura 2000-arealer, men arealerne skønnes ikke at vil blive påvirket af projektet i væsentlig grad.

Danmarks Naturfredningsforening havde ingen bemærkninger.

Peter Schønheyder forbeholdt sig bemærkninger på vegne ejerne af den berørte matr.nr. 50b.

Frederikshavn Forsyning A/S bemærkede i den forbindelse, at man vil være indstillet på at tage særlige hensyn til disse arealer.

Fredningsnævnet har efter mødet ikke modtaget supplerende bemærkninger fra familien Schønheyder

### **Fredningsnævnets afgørelse**

Fredningen af arealer ved Skagen Sønderstrand og Fyrbakken har til formål at etablere en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier, sikre området som et nærrekreativt område og sikre mulighed for at foretage naturgenopretning. Fredningen har blandt andet bestemmelser om, at arealerne ikke må bebygges. Der må således ikke opstilles transformatorstationer, skure, boder eller lignende, ligesom der ikke må foretages terrænændringer. Det ansøgte kræver derfor fredningsnævnets dispensation i medfør af natur-

beskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Efter det oplyste vil de overjordiske bygningsværk være af relativ beskeden størrelse og antal, ligesom der efter projektets gennemførelse vil ske reetablering af de berørte arbejdsarealer. Med denne begrundelse kan fredningsnævnet dispensere til det ansøgte.

### Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via Borger.dk eller Virk.dk, jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside [www.nmkn.dk](http://www.nmkn.dk). Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag. Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 500 kr.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside [www.nmkn.dk](http://www.nmkn.dk).

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberet-  
telse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets  
kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er for-  
længelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er  
medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ik-  
ke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret,  
hvis

1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteins-  
tansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager  
trækker sin klage tilbage, eller

2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet  
har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der  
taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget  
sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyt-  
tes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte  
være afsluttet.

Med venlig hilsen

Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Per Therkildsen,
2. Per Favrholt Jensen,
3. Naturstyrelsen, København,
4. Frederikshavn Kommune, sags.nr. 15/14124,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening v/ Eigil Torp Olesen,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning Lund,
10. Henrik Carl Schønheyder,
11. Eva Schønheyder,
12. Inger Margrete Schønheyder,
13. Lena Hedegaard og Per Jensen,
14. Naturstyrelsen, Vendsyssel,
15. Frederikshavn Forsyning A/S,
16. Evidan A/S.

Den 19. september 2016

### **FN-NJN-34-2016: Liggestole på Skagen Sønderstrand**

Fredningsnævnet har den 21. juni 2016 fra Frederikshavn Kommune modtaget ansøgning fra Rasmus Sune Rasmussen om tilladelse til at opmagasinere liggestole på et areal på Skagen Sønderstrand om natten i perioden juli og august 2016.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af arealerne besluttet ikke at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

#### Sagens baggrund

Arealerne er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af arealer ved Skagen Sønderstrand og Fyrbakken, der har til formål at skabe en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier, at sikre områdets fortsatte funktion som nærrekreativt område og at give mulighed for, at der kan ske naturgenopretning og pleje i området, således at tabte og forringede naturværdier kan genskabes efter en samlet plan. Afgørelsen har bestemmelse om, at der ikke må bebygges eller opstilles transformatorstationer, master, skure, boder eller lignende, der må ikke finde teltslagning eller camping sted eller føres luftledninger over arealerne. Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der efter fredningsnævnets godkendelse af placering og udformning opføres en kiosk- og toiletbygning på det Skagen Kommune tilhørende areal.

Ansøgeren har blandt andet anført, at baggrunden for ansøgningen om dispensation er, at der skal en (stor) 4 hjuls trukket traktor med trailer til at klare opgaven med at fragte stolene frem og tilbage i det meget bløde sand tæt på klitterne, der kan vil blive påført skader. Han kører frem og tilbage i alt op til 12 gange hver dag og dette vil medføre, at stranden bliver pløjet op, og der dannes store dybe, grimme og brede hjulspor i sandet. Det er meget besværligt at køre på den bløde Sønderstrand med tungt læs og stor risiko for at køre fast selv med en traktor.

Ansøgeren har tillige anført, at livredderne på stranden flere gange er kørt fast i sandet. Denne færdsel slider på klitter og natur/strand og i uheldige tilfælde kan der måske komme olieudslip fra traktor. Dertil kommer, at han – såfremt han følger sin tilladelse til kun at have liggestole og parasoller på stranden i tidsrummet kl. 7-11 og kl. 15-19 -skal tage stolene fra turisterne kl. 15.00, altså før tid for at man kan nå at pakke sammen inden kl. 19.00. Dette syn vil skæmme Sønderstrand og den vil ikke komme til at se særlig præsentabel/indbydende ud for hverken turister eller lokale.

Ansøgeren har supplerende oplyst, at opmagasineringen vil fylde 3 pladser med 33 liggestole og borde i hver (2,20 m. x 3,65 m.) a 8 m<sup>2</sup> = 24 m<sup>2</sup> i alt. Hver plads vil bestå af 4 stabler med 8 liggestole i højden (ca. 1,60 m) og borde, som vil blive låst sammen med kæder og dækket over og bundet fast med en hvid (og lidt gennemsigtig) presenning. Der vil være ca. 12 m. i mellem hver plads med placering i venstre side af stranden for enden af gangbroen.

Ansøger har endelig anført følgende om det ansøgte:

”Det generer ingen mennesker om aftenen/natten.

Vi undgår belastning og slid på naturen, klitterne og stranden.

Vi undgår at skæmme og ødelægge stranden med store dybe spor af grimme traktordæk.

Vi undgår en masse forstyrrende og larmende kørsel på stranden, der kan genere strandgæsterne.

Vi undgår at lukke ned for tiltaget med liggestole og parasoller, da det kan vise sig at være for besværligt/umuligt at drive rundt”.

### Sagens behandling

Frederikshavn Kommune har anbefalet en dispensation under henvisning til fredningens rekreative formål og den formindskelse af kørslen, som kan opnås ved en dispensation.

Danmarks Naturfredningsforening har den 20. juli 2016 i en udtalelse til fredningsnævnet blandt andet anført:

”Følgende blev sendt til Natur- og Miljøklagenævnet i forbindelse med, at Frederikshavn Kommune i 2015 gav tilladelse til udlejning af liggestole:

”... Det er DN’s klare opfattelse, at det strider imod fredningens formål, at der etableres en kommerciel virksomhed på stranden, som vil medføre et ændret landskabsbillede de dage, hvor samtlige liggestole mv. eller en væsentlig del heraf er udlejet. Når der i fredningens § 2 specifikt nævnes, at der må ske oplagring af bundgarnspæle, så må det samtidig ligge implicit, at der ikke må ske oplagring/opstilling af andet. Endelig står der under § 5, at der ikke må opstilles en række både permanente og midlertidige anlæg. Her mener DN at liggestole/borde/parasoller er at sidestille med fx telte...”.

Som det fremgår af skrivelsen til NMKN, mente DN ikke, at udlejning af liggestole harmonerede med fredningen af Sønderstrand. Vore betænkeligheder desangående er ikke blevet mindre med den aktuelle dispensationsansøgning. Det er der en række grunde til. Vi er naturligvis bevidste om, at Fredningsnævnet alene har efterspurgt foreningens kommentarer til spørgsmålet om opbevaring af stolene på stranden, men for at belyse vores holdning hertil må vi nødvendigvis også inddrage den oprindelige udlejningstilladelse.

Overordnet set mener vi, at såvel udlejningen som en evt. imødekommelse af dispensationsansøgningen er en fortsættelse af en glidebanetendens, i retning af stadig flere aktiviteter, der ikke harmonerer med fredningen og med det enkle strandliv, som i langt over et århundrede har tilfredsstillet og begejstret et talløst publikum på stedet. Det skal understreges, at det er kommercielle og visse organiserede aktiviteter, vi tænker på. Derimod har DN aldrig haft indvendinger mod anlæg, der er etableret for at strandlivet kan udfolde sig rimeligt og sikkert. På Sønderstrand gælder det fx livreddertårn, nødvendig skiltning, toiletbygning, affaldscontainere og handicaprampe.

Der er en klar præcedensrisiko ved en dispensation som denne. Allerede i indstillingen til Teknisk Udvalg vedr. tilladelse til udlejning gør Forvaltningen opmærksom på, at: *”En tilladelse vil imidlertid ændre praksis på området, og vil givetvis åbne op for flere forespørgsler af lignende karakter.”* En tilladelse til permanent oplagring vil kun øge denne risiko. Det skal bemærkes, at

Sønderstrand i den seneste kommuneplan har fået status som ”strandpark”, hvorfor kommunen må formodes at ville se med milde øjne på fremtidige forespørgsler. En sådan udpegning bør dog ikke kunne overtrumfe fredningskendelsen.

Oplagringen af liggestole, borde og parasoller vil ikke kun være der om natten, men vil også ligge synligt på de mange dage og tidspunkter, hvor der kun er moderat, lidt eller ingen udlejning. I 2015 var den samlede udlejning således på 36 stole i alt, fordelt over 4 udlejningsdage.

Kommunens tilladelse fra 2015 til udlejningen blev betegnet som et forsøgsprojekt og gjaldt kun for en enkelt sæson. Herefter var udlejeren forpligtet til at indberette data om udlejningens omfang, ligesom han også i aftalen blev orienteret om, at aftalen ved misligholdelse kunne opsiges med øjeblikkelig virkning. Evalueringen dokumenterede ikke noget specielt behov for denne serviceydelse; til gengæld kan det dokumenteres, at udlejer har misligholdt aftalen med overtrædelse af kravene om, at møblerne først måtte opstilles, efterhånden som de udlejedes, og at de skulle være fjernet fra stranden fra kl. 19.00 til 7.00. (Den samme misligholdelse pågår i øvrigt også nu, mens dispensationsansøgningen er hos Nævnet). Alligevel forlængede kommunen aftalen. Det rejser tvivl om, i hvor høj grad Frederikshavn Kommune som tilsynsmyndighed er interesseret i at varetage sine forpligtelser på området.

I Frederikshavn Kommunes bemærkninger af 5/8 2015 til DN's klage til NMKN argumenteres der bl.a. med at:

- *Liggestole vurderes ej heller at kunne sidestilles med ”transformerstationer, master, vindmøller, skure, boder og lignende” som anført af DN, idet disse installationer har mere blivende karakter. Af samme årsag er det et krav, at liggestolene køres væk om aftenen(stranden er ryddet senest kl. 19), og stranden efterlades pæn og ryddelig.*

Men med en dispensation får liggestols-”installationerne” jo netop blivende karakter; et udmærket eksempel på førnævnte glidebanetendens!

Sammenfattende kan DN ikke anbefale en dispensation til en permanent oplagring af liggestole i sæsonen. Muligheden for at færdes og opholde sig frit overalt på stranden bør vægtes højere end friheden for nogen til at drive forretning på stranden. Det kunne være nærliggende at foreslå en prøveordning, men med den første udlejningssæson og evalueringen heraf in mente giver det ikke god mening. Hvis kommunen vælger fortsat at tillade udlejningsforretningen, vil vi foreslå, at man undersøger muligheden for en ordning, hvor selve udlejningen foregår væk fra stranden, så interesserede badegæster selv medtager stolene til stranden. På denne måde undgås også de evt. ulemper ved den daglige kørslen på stranden, som nævnes i ansøgningen. Og endelig ville man herved komme ud af den uheldige situation, at et område af den offentlige strand de facto er blevet privatiseret, idet badegæster både med og uden stole så vil kunne slå sig ned frit over hele stranden”.

Foreningen for Bygnings-og Landskabskultur i Skagen og Råbjerg Sogne har i mail af 1.august 2016 til fredningsnævnet anført blandt andet, at arealerne omkring Fyrbakken er særdeles sårbare, idet primært hjelme og marehalm ikke tåler det slid, den ansøgte forretning har medført. Der protesteres mod det visuelle indtryk, som de opstillede stole vil give.



Ovenstående er Frederikshavns Kommunes fotografi af de opstillede liggestole, når de er pakket sammen omkring parasoller.

Frederikshavn Kommune har i mail af 12. september 2016 oplyst, at Skagen Sønderstrand ikke er beliggende i Natura2000-område.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 7. september 2016. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Leegaard og det kommunalt udpegede medlem Irene Hjortshøj. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Eigil Torp Olesen. For Dansk Botanisk Forening mødte Flemming Thorning-Lund. For Friluftsrådet mødte Betty Steglisch-Petersen. For Foreningen for Bygnings-og Landskabskultur i Skagen og Råbjerg Sogne mødte Poul Nedergaard Jensen og Lise Iversen. Ansøger Rasmus Sune Rasmussen var mødt.

Ansøger oplyste under mødet supplerende, at liggestolene er i plastik, og at de om natten er samlet i grupper omkring parasollerne med kæder. Der er ikke presenning eller hegn omkring. Han opstiller et antal stole ved dagens start. Han har fra kommunen fået påbud om at fjerne stolene om natten, men har i øvrigt fået megen ros for sin udlejning. Han vurderer, at der vil komme folk og overnatte på stranden, uanset om hans stole er der. Han forventer fremover kun at benytte sin tilladelse i juli måned. 2016 har været et godt år, medens der stort set ikke var udlejning i 2015.

Danmarks Naturfredningsforening henviste til det skriftlige indlæg og anførte supplerende, at der er en sammenhæng mellem udlejning og opmagasinering. Foreningen frygter, at Frederikshavn Kommune vil gå meget langt for at få udnyttet det areal, der nu er udpeget til strandpark. Der vil ske en kommercialisering og tivolisering af stranden. En tilladelse nu vil skabe en glidebane og præcedens for andre tilladelser. Dertil kommer, at selve tilstedeværelsen af liggestolene er en visuel belastning af arealerne.

Foreningen for Bygnings-og Landskabskultur i Skagen og Råbjerg Sogne henviste til det fremsendte indlæg og tilføjede, at der i dag ses megen slid og erosion op mod Fyrbakken, samt at kommunen endnu ikke har udarbejdet plejeplan for området.

Dansk Botanisk Forening bemærkede, at en imødekommelse af det ansøgte vil indebære en kommercialisering af stranden, som med tiden vil kunne blive en betalingsstrand. Stranden er en af de fineste guldalderstrande i Danmark. Foreningen er enig med såvel Danmarks Naturfredningsforening som Foreningen for Bygnings-og Landskabskultur i Skagen og Råbjerg Sogne og ønsker ikke liggestole på stranden om natten.

Friluftsrådet anførte, at stranden i kommuneplanen er udlagt til strandpark, hvilket kanalisere besøgendes anvendelse af stranden. Kulturhistorisk set har der været erhverv på stranden, idet der i fredningskendelsen blandt andet er beskrevet oplagring af bundgarnspæle.

### Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer ved Skagen Sønderstrand betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Formålet med fredningen er blandt andet at sikre arealernes kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier, og at sikre områdets fortsatte funktion som nærrekreativt område.

Fredningsnævnet lægger til grund, at en periodevis permanent opmagasinerings af liggestole og parasoller ikke vil være i strid med fredningens formål, og nævnet må herefter foretage en vurdering af, om der bør meddeles en dispensation til det ansøgte.

En dispensation er påkrævet, idet det følger af fredningskendelsens § 5, at der ikke må bebygges eller opstilles transformatorstationer, master, skure, boder eller lignende, der må ikke finde teltslagning eller camping sted eller føres luftledninger over arealerne.

Nævnet finder, at en permanent opmagasinerings af de omhandlede liggestole og parasoller mv. vil kunne forstyrre og ændre oplevelsen af Skagen Sønderstrand i strid med de fredningsmæssige interesser. Under hensyn hertil, og uanset de nævnte problemer med at transportere liggestolene frem og tilbage, finder fredningsnævnet, at der ikke bør meddeles dispensation. Det er også indgået i fredningsnævnets vurdering, at en dispensation vil kunne få en uønsket præcedensvirkning i relation til fremtidige lignende sager.

### Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal, der findes via [Borger.dk](http://borger.dk) eller [Virk.dk](http://virk.dk), jf. også vejledningen på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside [www.nmkn.dk](http://www.nmkn.dk). Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.



Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Klageportalen. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside [www.nmkn.dk](http://www.nmkn.dk).

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Natur- og Miljøklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Natur- og Miljøklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Med venlig hilsen



Niels Bjerre.

Denne afgørelse sendes til:

1. Tage Leegaard,
2. Irene Hjortshøj,
3. Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning,
4. Frederikshavn Kommune, j.nr. geo-2015-21197,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening v/ Eigil Torp Olesen,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning Lund,
10. Friluftsrådet v/ Betty Steglisch-Petersen,
11. Foreningen for Bygnings-og Landskabskultur i Skagen og Råbjerg Sogne,
12. Rasmus Sune Rasmussen.

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del,  
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,  
telefon 9968 8461  
mail:nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Den 30. april 2018

### **FN-NJN-14-2018: Opstilling af pavilloner og afholdelse af sportsarrangement i Skagen.**

Fredningsnævnet har den 16. februar 2018 fra Frederikshavn Kommune modtaget ansøgning om tilladelse til at opstille 2 pavilloner på Sønderstrand i forbindelse med afholdelse af sportsarrangement, samt afholdelse af et sportsarrangement på Skagen Gren. Endelig udtalelse er modtaget den 24. april 2018. Ansøgningen er indsendt af Thorbjørn Jørgensen på vegne af Dansk Lacrosse Forbund.

#### Sagens baggrund

##### Sønderstrand

Arealerne er for så vidt angår matr.nr. 331a, 281b, 281c, Skagen Bygrunde, og matr. nr. 50c og 50f Skagen Markjorder omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af arealer ved Sønderstrand og Fyrbakken, der har til formål

- At skabe en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier,
- At sikre områdets fortsatte funktion som nærrekreativt område,
- At give mulighed for, at der kan ske naturgenopretning og pleje i området, således at tabte og forringede naturværdier kan genskabes efter en samlet plan.

Fredningen har bl.a. bestemmelse om, at der ikke må opstilles transformatorstationer, master, vindmøller, skure, boder eller lignende og at der ikke må finde teltslagning eller camping sted.

##### Skagen Gren med omliggende vande

For så vidt angår matr.nr. 14 as og 14ex Skagen Markjorder er dette areal omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 27. juni 2007 om fredning af Skagen Gren med omliggende vande, der har til formål

- At sikre de geologiske interesser i området og den landskabelige dynamik særligt knyttet til udviklingen af rimme-doppe- og klit-landskabet,
- At sikre de biologiske interesser i området, særligt de naturtyper, der har været grundlaget for områdets udpegning som EF-habitatområde,
- At sikre de kulturhistoriske værdier,
- At sikre og forbedre de rekreative interesser, herunder de oplevelsesværdier, der er knyttet til de store åbne flader og udsigten over havet ved regulering af bebyggelse, rydning af plantager m.v., samt regulering af færdslen i området,
- At give adgang til ved landskabspleje at sikre og forbedre naturområdernes tilstand og foretage naturgenopretning i afvandede områder.

Fredningen har bl.a. en bestemmelse om, at afholdelse af sportsarrangementer ikke er tilladt, jf. § 16, stk. 1.

### Ansøgningen

Det fremgår af ansøgningen, at der ansøges om afholdelse af Beach Lacrosse fra den 7. september kl. 12.00 til den 9. september 19.00 til afholdelse af arrangement med Beach Lacrosse på Skagen Sønderstrand med etablering af 2 baner á maksimalt 40x60 meter. Banerne vil blive afmærket med afspærringsbånd og der ønskes opsætning af 2 pavilloner af 3\*3 m. Stranden vil blive retableret efter endt arrangement.

Derudover ansøges om tilladelse til at bruge Grenen den 9. september 2018 fra kl. 12.00 til kl. 17.00 til at spille finaler. Banerne markeres med afspærringsbånd mindst 100 meter fra Grenens spids og med mindst 20 meter til vandkant i begge sider. Alt udstyr transporteres til fods eller med de officielle turistbusser. Også her retableres efter endt benyttelse.

Frederikshavn kommune har vedrørende Skagen Sønderstrand oplyst, at matr.nr. 14ex Skagen Markjorder er beliggende inden for fredning af Grenen, samt at pavillonerne forventes at forblive opstillede hen over natten. Dette areal er ikke beliggende i Natura2000-område og arrangementet påvirker ikke habitatnaturtyper eller arealer inden for det nærmeste habitatområde, Skagen Gren, der ligger ca. 600 meter nord/nordøst for de berørte arealer. Arrangementet påvirker ikke leve,- yngle eller rasteområder for arter på habitatdirektivets bilag IV. Det er for kommunen væsentligt, at eksisterende stier benyttes.

For så vidt angår fredning af Skagen Gren har Frederikshavn Kommune bemærket, at der søges om opstilling af baner uden opsætning af pavilloner. Området er beliggende i habitatområde Skagen Gren. Det er særligt væsentligt, at opstilling af baner eller færdslen i forbindelse med arrangementet ikke påvirker den nye klitdannelse på forstranden samt de øvrige habitatnaturtyper. Hvis arrangementet placeres uden for disse områder vil der ikke være en væsentlig påvirkning på habitatnaturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget for habitatområdet.

### Sagens behandling

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 25. april 2018. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Leegaard og det kommunalt udpegede medlem Per Faurholt. For Frederikshavn Kommune mødte Sisse Lindholm. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Eigil Torp Olesen og Mette Nielsen. For Dansk Botanisk Forening mødte Flemming Thorning-Lund. For Friluftsrådet mødte Thomas Jensen. For ansøgeren mødte Thorbjørn Jørgensen.

Thorbjørn oplyste, at man gerne erstatter pavilloner med parasoller, der tages ned om aftenen.

Danmarks Naturfredningsforening bemærkede, at der gennem tiden er meddelt en række dispensationer til afholdelse af sportsstævner og lignende arrangementer fra fredningerne, hvorfor man er bekymret for præcedensvirkningen. Hertil kommer, at der i fredningen vedrørende Grenen er direkte forbud mod sportsarrangementer. For så vidt angår fredningen ved Sønderstrand forholder det sig anderledes, idet der er etableret en strandpark.

Dansk Botanisk Forening fandt det ligeledes problematisk at meddele dispensation til arrangementet på Grenen, modsat formentlig vedrørende Sønderstrandfredningen.

Friluftsrådet kunne tilslutte sig Frederikshavns Kommunes bemærkninger, men ønskede ikke at skabe præcedensvirkning.

### Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Skagen Gren samt Skagen Sønderstrand og Fyrbakken betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3, kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet kan med det direkte forbud, der er i fredningen af Skagen Gren mod sportsarrangementer og henset til den sårbare natur, ikke meddele dispensation til den del af det ansøgte, der vedrører fredningen af Skagen Gren og omliggende vande.

Derimod er området ved Sønderstrand allerede i dag udlagt til strandpark, der benyttes af mange mennesker i overensstemmelse med fredningens rekreative formål. Området er ikke habitatnatur og arrangementet er af kortvarig karakter. Fredningsnævnet kan herefter meddele dispensation til denne del af det ansøgte på vilkår, at arrangementet med opsætning af baner og pavilloner afholdes uden at spærre for den fortsatte færdsel på stranden.

#### Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk). Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevarerklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevarerklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk).

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk).

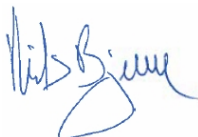
Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevarerklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen



Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Tage Leegaard,
2. Per Faurholt,
3. Miljøstyrelsen, København,
4. Frederikshavns Kommune, GEO-2018-00694),
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening v/ Eigil Torp Olesen,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening v/ Thorkild Lund,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, Kreds Vendsyssel,
12. Thorbjørn Jørgensen.



**Fredningsnævn for Nordjylland, nordlig del,  
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,  
telefon 24968604  
mail:nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk**

**Frederikshavn Kommune**

Den 26. september 2020

### **FN- NJN-62-2020-Udskiftning af eksisterende vandledning og opførelse af målerskab**

Fredningsnævnet har den 20. august 2020 fra Frederikshavn Kommune modtaget ansøgning om tilladelse til at udskifte eksisterende vandledning på matr. nr. 281b, 281c, 331g og 331h Skagen Bygrunde og til at opføre et målerskab på matr.nr. 331a Skagen Bygrunde, beliggende Østre Strandvej 110, 99090 Skagen, der ejes af Frederikshavn Kommune. Ansøgningen er indgivet på vegne Frederikshavn Vand A/S.

Fredningsnævnet har behandlet sagen uden besigtigelse som en formandsafgørelse i medfør af forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk.5.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

#### Sagens baggrund

Arealerne er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af arealer ved Skagen Sønderstrand og Fyrbakken, der har til formål:

- At skabe en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier,
- At sikre områdets fortsatte funktion som nærrekreativt område,
- At give mulighed for at der kan ske naturgenopretning og pleje i området, således at tabte og forringede naturværdier kan genskabes efter en samlet plan.

Fredningen har bestemmelse om, at der ikke må foretages terrænændringer eller bebygges. Der må ikke opstilles transformatorstationer, master, vindmøller, skure, boder eller lignende.

Frederikshavn Kommune har om projektet oplyst, at det er nødvendigt for at opfylde et øget behov for vand, hvor den eksisterende vandledning på  $\varnothing 200\text{mm}$  udskiftes med en større vandledning på  $\varnothing 315\text{mm}$ . Samtidig skal der opstilles et målerskab på ca.  $4\text{ m}^2$ . I hele forløbet bliver ledningen underkudt. I den forbindelse skal der temporært anlægges to start- og modtagergrupper – én i hver ende af forløbet. Arbejdsområdet for hver gruppe er på ca.  $48\text{ m}^2$ . Det oplyses, at selve underskydningen hurtigt vil retablere sig. Kommunen har vurderet, at målerskabets placering bag eksisterende affaldsbeholder vil være den optimale placering i forhold til sløring af skabet.

Frederikshavn Kommune har yderligere vurderet, at arealet er beliggende ca. 700 meter fra Natura 2000-område nr. 1: Skagen Gren og Skagerak. Det er vurderet, at det ansøgte ikke vil påvirke de arter og naturtyper, der er på områdets udpegningsgrundlag. Der er registreret markfirben på arealet, og der vil i kommunens dispensation blive taget hensyn til, at projektet ikke får indflydelse på populationen af markfirben i området.

### Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af Skagen Sønderstrand og Fyrbakken betyder, at det ansøgte projekt kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk.1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet kan på baggrund af de foreliggende oplysninger, herunder oplysninger om måler-skabets størrelse og placering, meddele dispensation til det ansøgte projekt, der ikke findes at være i strid med fredningens formål.

### Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk). Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk).



Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk).

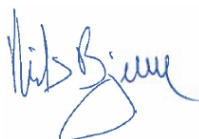
Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen



Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Tage Leegaard,
2. Per Faurholt Jensen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Frederikshavn Kommune, GEO-2020-02522,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Frederikshavn,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, København,
11. Friluftsrådet, kreds Vendsyssel,
12. Frederikshavn Vand A/S,
13. Rambøll.

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del,  
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,  
telefon 2496 8604  
mail:nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

## Frederikshavn Kommune

Den 17. april 2022

### **FN-NJN-63-2021: Nedlæggelse af trykledning ved Skagen Gren og Sønderstrand.**

Fredningsnævnet har den 12. januar 2022 modtaget ansøgning om tilladelse til at nedgrave en trykledning på matr.nr. 7000 s, 7000ft, 7000bs, 331a, 281b, 281e, 281v, 281t, alle Skagen Bygrunde, samt 14fd, 14ev, 50b, og 50c, 7000eæ, alle Skagen Markjorder. Ansøgningen er indsendt af Frederikshavn Kommune for Frederikshavn Forsyning A/S.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

#### Sagens baggrund

Følgende matr.nr. er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 27. juni 2007 om fredning af Skagen Gren med omliggende vande: 7000ft, 7000 bs, 281v, 281t, 281 e, Skagen Bygrunde og 14ev, 14fd, 50 b, Skagen Markjorder:

Fredningen har til formål:

- at sikre de geologiske interesser i området og den landskabelige dynamik særligt knyttet til udviklingen af rimme-doppe- og klit - landskabet
- at sikre de biologiske interesser i området særligt de naturtyper, der har været grundlaget for områdets udpegning som EF-habitat-område
- at sikre de kulturhistoriske værdier at sikre og forbedre de rekreative interesser, herunder de oplevelsesværdier, der er knyttet til de store åbne flader og udsigten over havet ved regulering af bebyggelse, rydning af plantager m.v., samt regulering af færdslen i området
- at give adgang til ved landskabspleje at sikre og fortage naturgenopretning i afvandede områder.

Det fremgår af fredningens §3, at der ikke må foretages terrænændringer, hverken ved på- eller opfyldning, planering eller afgravning.

\*\*\*

Følgende matr.nr. er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af arealer ved Sønderstrand og Fyrbakken: matr.nr. 7000 fs, 281b, 331a Skagen Bygrunde og 7000 eæ, 50c Skagen Markjorder:

der har til formål:

at skabe en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier,

at sikre områdets fortsatte funktion som nærrekrativt område,

at give mulighed for at der kan ske naturgenopretning og pleje i området, således at tabte og forringede naturværdier kan genskabes efter en samlet plan.

Fredningen har bestemmelse om, at der ikke må foretages terrænændringer.

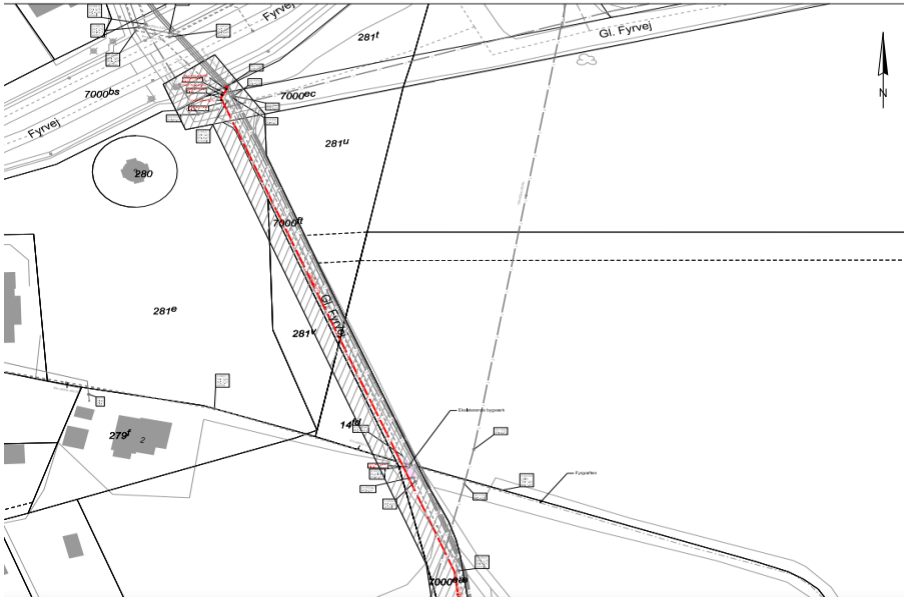
\*\*\*

Frederikshavn Forsyning A/S har om behovet for trykledningen bl.a. oplyst følgende:

”...

Frederikshavn Forsyning ansøgte i 2015 om dispensation til etablering af ledningsanlæg og foretage midlertidige terrænændringer i et areal nordøst for Skagen omfattet af beskyttelse jf. Naturbeskyttelseslovens § 65 og modtog dispensation hertil d. 11. oktober 2015. (J.nr. NST-4132-813-00163). Det daværende projekt udsprang af et tillæg Frederikshavn Kommunes Spildevandsplan omfattende et areal på ca. 89 ha i Skagens nordøstlige del, og som giver mulighed for at kloakeringsprincippet ændres fra fælleskloakering til separatkloakering samt at lede spildevandet fra området direkte fortsat til rensning på Skagen Renseanlæg, mens tag- og overfladevandet afkobles og afledes til Kattegat, via havnebassinet i Skagen Havn. Ligeledes medvirker projektet til at kunne håndtere spildevandsbelastningen fra Skagen Havns nuværende og kommende fiskeindustri på havnen miljø- og energimæssigt mere optimalt ift. fremtidig rensning samt energiudnyttelse på Skagen Renseanlæg. Herudover medvirker projektet til at reducere spildevandsbelastningen på vandmiljøet via regnbetingede udledninger indeholdende spildevand fra havnearealerne samt reducere lugtgener i Skagen By relateret til spildevandsafledningen fra Fiskeindustrien. Siden projektet blev gennemført, har det imidlertid vist sig nødvendigt at opdele spildevandet fra havnearealet endnu mere end oprindeligt forudsat for at kunne udføre optimal rensning på Skagen Renseanlæg. Årsagen til dette er en stor variation i det producerede spildevand fra den nuværende fiskeindustri på Skagen Havn samt den fiskeindustri, der forventes at komme i forbindelse med den netop gennemførte havneudvidelse på Skagen Havn

...”.



Ovenfor oversigtskort over ledningens placering.

Det er oplyst, at trykledningen, der har en dimension på 315 mm, etableres generelt på ca. 1,3 meters dybde på strækningen og med en udgravningsbredde på max. ca. 2,5 m. Ledningen udføres i fuld-svejsede PE materialer og tæthedsprøves inden ibrugtagning. Ledningen placeres i og omkring stianlæg. Under udførelsen af arbejdet vil der blive behov for et arbejdsareal på i alt 8 meter i bredden, og hovedsagelig grusbeltet stiareal samt rabatarealer til denne.

Det er også oplyst, at man udenfor befæstet stiareal vil afrømme topjord og opbevare dette særskilt på lokaliteten med henblik på genudlægning i samme tracé.

Frederikshavn Kommune har i en mail af 22. december 2021 oplyst om Natura 2000 og habitatdirektivets bilag IV:

” ...

Projektområdet for nedlægning af trykledningen ligger uden for et Natura 2000 område. Det nærmeste habitatområde nr. 1: Skagens Gren og Skagerrak ligger ca. 250 meter nord for projektområdet (se bilag). Projektet vurderes ikke at have en negativ effekt på de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for området. Det skyldes projektets relative beskedne omfang og reetablering ved projektets afslutning som beskrevet i ansøgningen sendt til fredningsnævnet d. 13. december 2021. Frederikshavn Kommune vurderer, at projektet vil have en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for dyre og plantearter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV. Grunden til dette er at projektet ikke vurderes at medføre nogen væsentlig ændring i naturtilstanden af naturarealerne og hermed relativt hurtigt vil vende tilbage til sin oprindelige tilstand

...”.

Danmarks Naturfredningsforening har i mail af 9. januar 2022 bl.a. bemærket:

” ...

Indledningsvis skal foreningen udtale, at projektet vil berøre den særdeles sårbare habitat 'Den atlantiske Klithede', som vi i Danmark har et særligt ansvar for at bevare og fremme på bedst mulig måde, alene af den grund, at en meget væsentlig andel af naturtypens samlede udbredelse på verdensbasis

'befinder sig på danske hænder'. Med det faktum som udgangspunkt skal Danmarks Naturfredningsforening tillade sig at henstille, at det kommende gravearbejde, som dels vil omfatte en del kørsel, dels omfatte kortvarig deponering af materiale, vil blive gennemført med størst mulig varsomhed og respekt for den pågældende naturtype, der på den næringsfattige og sandede bund vil være meget længe om at retablere sig.

- Uanset, hvor varsomt man udfører såvel kørsel og gravearbejde samt foretager deponering midlertidig af bortgravet materiale, vil der medgå år, før habitatet i det pågældende arbejdsområde vil vende tilbage til en tilstand, som før arbejdets påbegyndelse. Det må stærkt anbefales at der anvendes køreplader, hvor det er påtrængende, og desuden bør der tages vide hensyn til, hvor opgravet sand bliver deponeret

...”.

### Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 30. marts 2022. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Tage Leegaard og det kommunalt udpegede medlem Per Faurholt Jensen. For Frederikshavn Kommune mødte Lars Christian Aage. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Jens Vadt. For Dansk Botanisk Forening mødte Flemming Thorning-Lund. For Friluftsrådet mødte Betty Steglich-Petersen. For Frederikshavn Forsyning A/S mødte Anne L. Thøgersen og Søren Barbré Pedersen fra Firmaet UCON.

Frederikshavn Kommune har i mail af 7. marts 2022 oplyst, at sagen ikke er sendt i høring hos de berørte lodsejere, hvorfor fredningsnævnet har indkaldt dem alle. Under mødet blev det oplyst, at de berørte lodsejere har samtykket i projektet.

Ingen af de fremmødte havde under besigtigelsen udover det allerede fremførte bemærkninger til projektet.

### Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer ved Skagen Gren betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet kan på baggrund af de foreliggende oplysninger om projektet og dets gennemførelse meddele dispensation.

## Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk). Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevarerklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevarerklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk).

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk).

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevarerklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen



Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Tage Leegaard,
2. Per Faurholt Jensen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Skagen Kommune, att. Lars Christian Aage,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Frederikshavn,
9. Dansk Botanisk Forening v/ v/Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Vendsyssel,
12. Frederikshavn Forsyning v/ Anne Thøgersen,
13. lodsejere:
  - Birte Beck Omme,
  - Frederikshavn Kommune,
  - Lars Erik Pedersen,
  - Lena Hedegaard Jensen,
  - Per Jensen,
  - Martin Bech Jacobsen Pedersen,
  - Naturstyrelsen,
  - Peter Makki,
  - Ringkjøbing Landbobank,
  - Søren Thomsen.

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del,  
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,  
telefon 3025 5459  
mail:nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Den 18 marts 2023

### **FN-NJN-1-2023: Gelænder ved Vippefyret**

Fredningsnævnet har den 5. januar 2023 fra Frederikshavn Kommune modtaget ansøgning om tilladelse til etablere et gelænder ved Vippefyret på matr.nr. 281b Skagen Bygrunde, beliggende Østre Strandvej 110, 9990 Skagen, der ejes af Frederikshavn Kommune.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

#### Sagens baggrund

Området er omfattet af Fredningsnævnets afgørelse af 01-10-1996 om fredning af Skagen Sønderstrand og Fyrbakken (FS nr. 1/1994). Fredningen har følgende formål:

- at sikre områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier
- at sikre områdets fortsatte funktion som nærrekreativt område
- at give mulighed for at der kan ske naturgenopretning og naturpleje i området

Fredningen har bestemmelse om, at området ikke må bebygges. Der må således ikke opstilles skuer, boder eller lignende der kan virke skæmmende i landskabet.

Kommunen anfører vedrørende gelænderet, at det opføres i sortmalede, firkantede træpæle (12x12 cm) med et enkelt hampetov mellem. Tovet holdes på plads af knuder og sættes i en højde på 1m 40cm. Evt. kan tovet erstattes af en sortmalet håndliste.





*Kortudsnit. Trappen etableres langs den korteste af trapperne som vender ind imod byen og parkeringspladsen ved Det Hvide Fyr.*

Frederikshavn Kommune anfører videre vedrørende Natura2000- og habitatforhold i mail af 12. januar 2023:

”...

Vippefyret er beliggende ca. 500 meter fra nærmeste Natura2000 område for Skagen Gren og Skagerrak. Udpegningsgrundlaget for natura2000 området er rimmer/dobberlandskaberne på Grenen samt diverse klitnaturtyper. Området er vigtig for mange forskellige trækfugle og levested for en lang række rødlistede arter og bilag IV-arter. Her iblandt: Eng ensian, Baltisk ensian, Nordisk øjen-trøst, Vendsysselgøgeurt, Spættet sæl, Gråsæl, Marsvin, Strandtudse, Markfirben, Rørdrum og Trane.

Indenfor området omkring Vippefyret er det sandsynligt, at der kan findes bilag IV-arterne markfirben og strandtudse. Det er kommunens vurdering, at projektet med etablering af et gelænder langs en af trapperne op ad Fyrbakken, er af så lille og enkelt en ændring, at det ikke vil påvirke Natura2000 området 500 meter væk. Da projektet ikke vurderes at ændre antallet af besøgende til Vippefyret, vil eventuelle bilag IV-arter omkring Fyrbakken heller ikke blive påvirket af projektet

...”.

Endelig indstiller kommunen,

”... at fredningsnævnet meddeler dispensation til det ansøgte. Baggrunden for indstillingen er projektets størrelse og udformning. Der etableres kun gelænder ved en af trapperne, den som vender ind mod byen (se nedenstående kortudsnit). Gelænderet udføres så enkelt som muligt, og i materialer og farver der harmonerer med vippefyret. Kommunen mener derfor ikke, at gelænderet bliver særlig synligt i landskabet, eller at det vil ødelægge oplevelsen af fortidsmindet

...”.

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 8. marts 2023. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Niels Bjerre, det ministerielt udpegede medlem Paul Rode Andersen (suppleant) og det kommunalt udpegede medlem (suppleant) Bent Hieorymus Pedersen. For Frederikshavn Kommune mødte Lars Christian Aage. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Mette Nielsen og Jens Vadet. For Friluftsrådet mødte Thomas Jensen. For Dansk Botanisk Forening mødte Flemming Thorning-Lund.

Der var blandt de mødende enighed om, at gelænderet ikke bør overstige en højde på 1,20-1,25 meter samt at det ansøgte tovværk skal erstattes af et solidt rækværk.

Herudover havde ingen bemærkninger.

Frederikshavn Kommune oplyste at ville følge der fremkomne anvisninger.

### Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Skagen Sønderstrand betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet kan på baggrund af de fremsendte oplysninger meddele dispensation til etablering af det ansøgte og nødvendige gelænder ved den anviste placering ved Vippefyret og med de ændringer til projektet, der aftales under mødet.

### Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk). Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevarerklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevarerklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk).

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk).

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevarerklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevarerklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevarerklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen



Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Paul Rode Andersen,
2. Bent Hieorymus Pedersen,
3. Miljøstyrelsen,
4. Frederikshavn Kommune, sagsnummer GEO-2023-00038,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Frederikshavn,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Vendsyssel,

Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlig del,  
Badehusvej 17, 9000 Aalborg,  
telefon 3025 5459  
mail:nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Den 23. september 2024

Frederikshavn Kommune

### **FN-NJN-37-2024: Etablering af offentligt toilet og containere på Østre Strandvej, Skagen.**

Fredningsnævnet har den 5. juli 2024 og den 28. august 2024 fra Frederikshavn Kommune modtaget ansøgning om tilladelse til at etablere og udvide det offentlige toilet på kanten mellem matr.nr. 331a og 281b Skagen Bygrunde, der ejes af Frederikshavn Kommune.

Fredningsnævnet har efter besigtigelse af arealerne besluttet at meddele delvis dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

#### Sagens baggrund

Arealerne er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 1. oktober 1996 om fredning af arealer ved Skagen Sønderstrand og Fyrbakken, der har til formål:

- at skabe en varig sikring af områdets kulturhistoriske samt landskabelige, geologiske og øvrige naturhistoriske værdier,
- at sikre områdets fortsatte funktion som nærrekreativt område, -
- at give mulighed for at der kan ske naturgenopretning og pleje i området, således at tabte og forringede naturværdier kan genskabes efter en samlet plan.

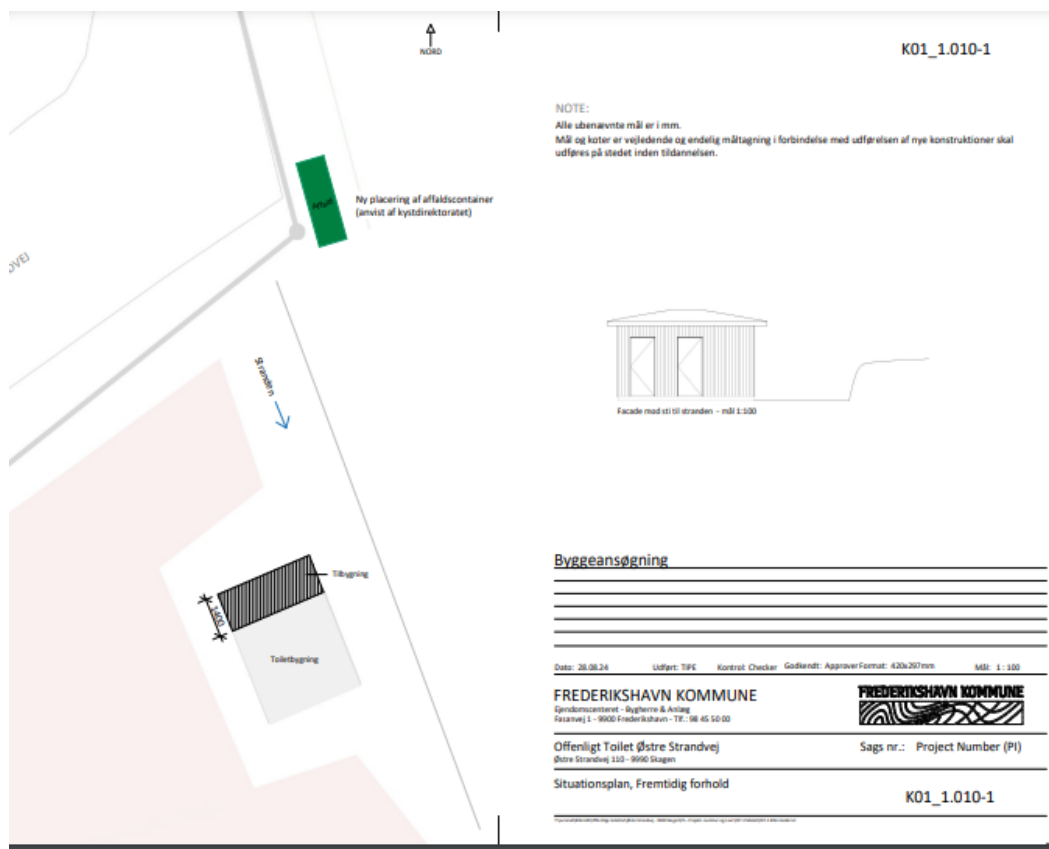
Fredningen har en bestemmelse om, at der ikke må foretages terrænændringer, og at der ikke må bebygges. Der må således ikke opstilles transformatorstationer, master, vindmøller, skure, boder eller lignende, der må ikke finde teltslagning eller camping sted eller føres luftledninger over arealerne. Fredningen skal dog ikke være til hinder for, at der efter fredningsnævnets godkendelse af placering og udformning opføres en kiosk-og toiletbygning på det Skagen kommune tilhørende areal.



Ovenfor ses placering af eksisterende toiletbygning tæt på offentlig vej, ved nedgangen til stranden, gravet ind i klitten så den er mindst mulig synlig fra omgivelserne.

## Ansøgningen

På grund af manglende kapacitet, ønskes bygningen udvidet med 2 ekstra toiletter, hvilket kræver en mindre udvidelse af det areal, hvor toiletbygningen er placeret for at gøre plads til de eksisterende 2 affaldscontainere. Der må derfor fjernes så meget af en fredet klit, at affaldscontainerne lige akkurat kan stå i sammenhæng med bygningen og skjult over lang afstand. Ansøgning med tegninger er vedlagt som bilag.



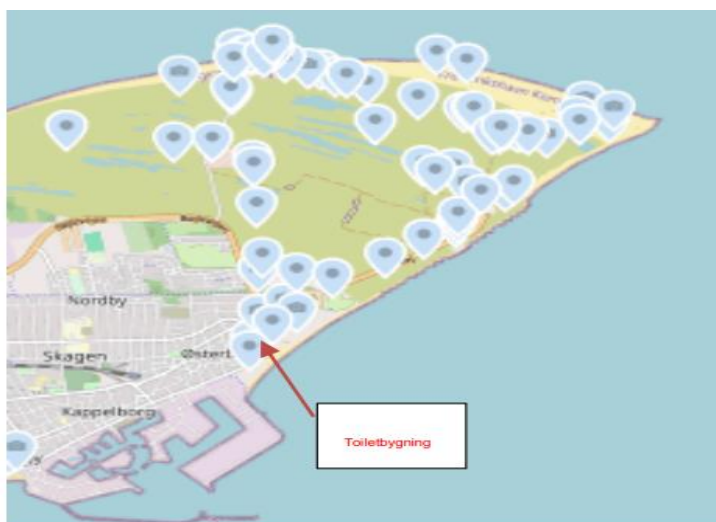
Sagen har været behandlet af Kystdirektoratet, som har meddelt afslag på den oprindeligt ansøgte placering af affaldscontainerne. Dette har medført, at kommunen har ændret sin ansøgning i overensstemmelse med den placering, Kystdirektoratet har godkendt, og som fremgår af situationsplan ovenfor.

Frederikshavn Kommune har oplyst, at hele arealet består af beskyttet natur i form af hede, jf. naturbeskyttelseslovens §3. Beplantningen på den del af klitten, som oprindeligt ønskedes bortgravet, består hovedsageligt af hjælme iblandt ganske få urter, græsser og den invasive rynket rose. Naturkvaliteten vurderes at være i middel tilstand, men arealet som ønskes bortgravet, er tydeligt påvirket af næringsstoffer og invasive arter.

Frederikshavn Kommune har herudover om Natura 2000- og Habitatområde oplyst følgende:

” ...

Området ligger ikke indenfor et Natura 2000 område, og nærmeste Natura 2000 område nr. 1 for Skagen Gren ligger ca. 650 meter væk. Frederikshavn Kommune vurderer, at det ansøgte projekt er så lille en tilstandsændring, at det ikke kan påvirke Natura 2000 områdets udpegningsgrundlag. Der er registreret bilag IV-arter i form af markfirben i hele området, inklusiv i området omkring toiletbygningen se nedenstående kortudsnit med registreringerne.



*Kortudsnit 3. Kortet viser registrering af markfirben i området omkring Grenen*

Markfirben er generelt en truet dyreart, hvis levesteder er beskyttet af habitatdirektivets bilag IV. De lever i små kolonier over det meste af landets sandede lokaliteter og i Frederikshavn Kommune er markfirben særligt udbredt i området nord for Frederikshavn. Som det ses af kortudsnit 3, er der mange registreringer af markfirben over hele området omkring Grenen, der består af et meget stort sammenhængende naturområde.

Markfirben er generelt sky overfor mennesker. De ynder levesteder med pletvis bart sand og samtidig blandet vegetation med lavt til halvhøjt dække, hvor de kan skjule sig, men samtidig har mulighed for solbadning. Jo mere varieret vegetation, jo bedre.

### **Naturmyndigheds udtalelse**

Frederikshavn Kommune anbefaler, at der meddeles dispensation fra fredningskendelsen til renovering og udvidelse af toiletbygningen, samt bortgravning af så meget af klitten, at der er plads til affaldscontainerne.

Kommunen vurderer, at det ansøgte kun vil medføre en meget lille tilstandsændring i området, som ikke vil påvirke fredningens hovedformål. Det er vigtigt at de landskabelige værdier bevares ved at sikre at både toiletbygningen og de store affaldscontainere forbliver så skjulte som muligt.

Det lille stykke af klitten som skal bortgravet, vurderes ikke at være et yndet ynglested for markfirben. De er generelt sky overfor mennesker og lige netop her ved toiletbygningen og adgangen til stranden, er der i sæsonen mange turister og andre brugere. Desuden består klitten

de fleste steder kun af sand og hjælme og ikke den varierede vegetation som firbenene helst vil have. Der er større og bedre ynglesteder i nærheden.

Såfremt der kan opnås dispensation fra Kystdirektoratet og Fredningsnævnet, er Frederikshavn Kommune sindet at meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens §3 til bortgravning af en mindre del af klitten for at give plads til affaldscontainerne i forbindelse med udvidelse af toiletbygningen. Naturmæssigt vurderes det at være en ubetydelig tilstandsændring i forhold til det store sammenhængende naturområde.

Når der alligevel skal graves i området, vil man med fordel kunne stille vilkår om bortgravning af den invasive Rynket rose som gror på toppen af klitten helt tæt på toiletbygningen. Derved vil der blive plads til det overskydende sand, og klitten kan bygges op i kanterne så både toiletbygningen og affaldscontainerne bliver skjult mest muligt. Der vil i kommunens dispensation blive stillet vilkår om genplantning med hjælme, så området retableres med det samme, og sandet ikke blæser væk.

...”

### Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på et møde med besigtigelse den 17. september 2024. I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Niels Bjerre, det statsligt udpegede medlem Ditte Svendsen og det kommunalt udpegede medlem Per Faurholt. For Frederikshavn Kommune mødte Sisse Lindholm og Jeanette Kristensen. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Mette Nielsen. For Friluftsrådet mødte Thomas Jensen.

Sisse Lindholm oplyste vedrørende toiletbygningen, at denne vil blive nedtaget og udbygget udført i gennemimprægneret gran som Superwood materiale. Bygningen vil fremstå som grå-mat og falder naturligt ind i terræn med klitter, sand og strand. Man vil fra kommunens side foretrække en placering af affaldscontainerne som oprindeligt ansøgt. Den placering, som Kystdirektoratet har valgt, er ikke optimal, når man foretager en helhedsvurdering af arealerne.

Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet bemærkede, at den del af klitten, som man oprindeligt ønskede affaldscontainerne gravet ind i, ikke er naturlig klit. Det kan ikke anbefales, at den nu ansøgte placering af affaldscontainerne godkendes. Det henstilles, at Kystdirektoratet genovervejer sin afgørelse.

### Fredningsnævnets afgørelse

Fredning af arealer ved Sønderstrand og Fyrbakken betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.



Fredningsnævnet vurderer på baggrund af sagens oplysninger, herunder navnlig Frederikshavn Kommunes udtalelse, at det ansøgte ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af naturtyper, levesteder og/eller arter på udpegningsgrundlag for Natura 2000 områder, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering. Ligeledes vil projektet efter fredningsnævnets vurdering ikke medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatsdirektivets bilag IV.

Fredningsnævnet har herefter besluttet at meddele dispensation til det oprindeligt ansøgte projekt, både hvad angår udbygning af toiletfaciliteterne og placering af de omhandlede affaldscontainere. Denne dispensation indebærer en fjernelse af en mindre del af den klit, der ligger nord for toiletbygningen. Som anført af Frederikshavn Kommune vil klitten blive bygget op i kanterne, således at både toiletbygningen og affaldscontainerne bliver skjult mest muligt. Der er endvidere et vilkår om genplantning med hjælme, således at området retableres med det samme og sandet ikke blæser væk.

Frederiksnævnet kan ikke meddele dispensation til en placering af affaldscontainerne, som angivet på situationsplanen, da en sådan placering vil blive meget synlig i landskabet og dominerende i forhold til indblikket til Vippefyret Skagen.

### Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk). Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevarerklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevarerklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevarerklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk). Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevarerklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk). Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet

klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Med venlig hilsen



Niels Bjerre

Denne afgørelse sendes til:

1. Ditte Svendsen
2. Per Faurholt,
3. Miljøstyrelsen,
4. Frederikshavn Kommune, Sagsnummer: GEO-2024-04400,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening, Frederikshavn,
7. Dansk Ornitologisk Forening, København,
8. Dansk Ornitologisk Forening, Frederikshavn,
9. Dansk Botanisk Forening v/ Flemming Thorning-Lund,
10. Friluftsrådet, centralt,
11. Friluftsrådet, kreds Vendsyssel.